

371.9046

ห6630

813

การประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ปริญญานิพนธ์

ของ

นิลบล ทูรานุกภาพ

14 ต.ค. 2540

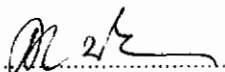
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
พฤษภาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

69573

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก การศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

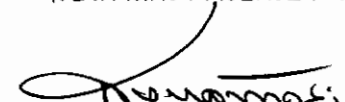
คณะกรรมการควบคุม

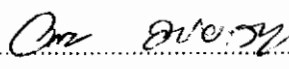
.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม)

.....กรรมการ
(ดร.สงบ ลักษณะ)

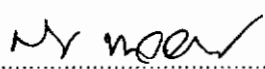
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม)

.....กรรมการ
(ดร.สงบ ลักษณะ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศรียภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 15 เดือน ๗ พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รongศาสตราจารย์ ศรียา นิยมธรรม และ ดร.สงบ ลักษณะ ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความกรุณาโดยตลอด ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาช่วยเหลือตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เป็นอย่างสูงที่ได้ให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือและอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงเกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเพื่อการศึกษา พิเศษ และขอมอบเป็นกตัญญูแด่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพยิ่ง

นิลบล ทูรานุกภาพ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	วัตถุประสงค์ของการประเมิน.....	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	ความต้องการพิเศษหรือความพิการ.....	11
	ประเภทของความต้องการพิเศษ.....	12
	จำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.....	13
	โอกาสทางการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.....	15
	แนวโน้มทางการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.....	16
	การเรียนรู้ร่วม.....	17
	ความหมายของการเรียนรู้ร่วม.....	18
	ปรัชญาของการเรียนรู้ร่วม.....	18
	ทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนรู้ร่วม.....	19
	รูปแบบของการเรียนรู้ร่วม.....	20
	ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนรู้ร่วม.....	24
	หลักการจัดการเรียนรู้ร่วมให้ประสบความสำเร็จ.....	24
	การประเมินโครงการ.....	26
	เหตุผลและความจำเป็นในการประเมินโครงการ.....	26
	ความหมายของการประเมินโครงการ.....	27
	วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	27
	องค์ประกอบของการประเมินโครงการ.....	28
	รูปแบบของการประเมินโครงการ.....	29

การจัดการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา	
แห่งชาติ.....	30
ประวัติความเป็นมา.....	30
จำนวนโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
งานวิจัยภายในประเทศ.....	36
งานวิจัยต่างประเทศ.....	37
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	38
3 วิธีดำเนินการประเมิน.....	39
กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
แนวทางในการประเมิน.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน.....	63
ตอนที่ 3 วิเคราะห์ลักษณะนิสัยของนักเรียน.....	64
ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง.....	65
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	71
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	71
กลุ่มตัวอย่าง.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
๕ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
๖ สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	73
อภิปรายผล.....	76
๗ ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	84
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	85
 บรรณานุกรม.....	 86
 ภาคผนวก.....	 92
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	93
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	94
เอกสารขอความร่วมมือในการวิจัย.....	116
เอกสารขอความอนุเคราะห์พิจารณาเครื่องมือการวิจัย.....	117
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	118

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนเด็กพิการในประเทศไทยโดยประมาณ.....	14
2	โอกาสทางการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 4 ประเภท.....	16
3	การจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ปีการศึกษา 2538 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ....	31
4	วิเคราะห์แนวทางในการประเมินโครงการ.....	43
5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	49
6	คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	50
7	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อ กระบวนการบริหารโครงการเรียนร่วมด้านการวางแผนโครงการ	51
8	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อ กระบวนการบริหารโครงการเรียนร่วม ด้านการจัดโครงสร้าง การบริหารโครงการ.....	52
9	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อ กระบวนการบริหารโครงการเรียนร่วม ด้านการจัดบุคลากรประจำ โครงการ.....	53
10	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อ กระบวนการบริหารโครงการเรียนร่วม ด้านการอำนวยการสั่งการ.....	54
11	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อ กระบวนการบริหารโครงการเรียนร่วม ด้านการประสานงาน.....	55
12	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อ กระบวนการบริหารโครงการเรียนร่วม ด้านการติดตามประเมินผล.....	56

13	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อ กระบวนการบริหารโครงการเรียนร่วม ด้านการงบประมาณ.....	57
14	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อ การปฏิบัติตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับ เด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในด้านกระบวนการคัดแยกเด็ก.....	58
15	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อ การปฏิบัติตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับ เด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในด้านการจัดโปรแกรมการสอนหรือ กิจกรรมพิเศษ.....	59
16	วิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัด ศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อ โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับ เด็กปกติ จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	62
17	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน กลุ่มวิชาทักษะ (ภาษาไทยและคณิตศาสตร์) ของนักเรียนปกติและ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในโครงการพัฒนารูปแบบ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ.....	63
18	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคะแนน คุณลักษณะ และ ค่าสถิติ ทดสอบที (t-test) ระหว่างนักเรียนปกติกับนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการได้ยิน.....	65
19	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เรียนร่วมกับนักเรียนปกติ.....	65

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ เป็นโครงการที่กำหนดขึ้นโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้อง ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 โดยให้เยาวชนทุกคนที่มีอายุย่างเข้าปีที่ 8 ถึงปีที่ 15 ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ แต่การเกณฑ์เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับดังกล่าว ยังทำได้ไม่ทั่วถึง มีเด็กอีกจำนวนหนึ่งซึ่งประมาณกว่าร้อยละ 3 ของจำนวนเด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับทั้งหมดที่ยังไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษา เด็กเหล่านี้ ได้แก่ เด็กที่อยู่ในชนบทห่างไกล เด็กขาดแคลน เด็กพิการ เด็กตกสำรวจ และเด็กในชุมชนแออัด เป็นต้น (กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 1) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิการนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 จนถึงปัจจุบัน

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ เป็นวิธีการที่นำมาใช้เพื่อช่วยให้เด็กพิการได้มีโอกาสทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยยึดปรัชญาที่ให้เด็กพิการสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ และให้มีชีวิตอยู่ร่วมในสังคมอย่างปกติสุข โดยไม่เป็นภาระของสังคม ในอดีตนั้น รัฐบาลได้ให้ความสนใจต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเช่นเดียวกัน โดยมอบหมายภาระการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการนี้ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อทดลองสอนเด็กพิการทุกประเภท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2478 โดยจัดตั้งเป็นโรงเรียนเฉพาะชั้น และพบว่าเด็กพิการสามารถเรียนรู้ได้ ไม่ว่าจะเป็นความพิการที่เกิดจากร่างกายหรือสติปัญญา ซึ่งจากการทดลองจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการดังกล่าว ทำให้เกิดความคิดที่จะให้เด็กพิการได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดให้มีการทดลองเรียนร่วมในโรงเรียนปกติขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2500 โดยเริ่มดำเนินการทดลองจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพญาไท โรงเรียนวัดชนะสงคราม โรงเรียนวัดพญาียง โรงเรียนวัดหนัง โรงเรียนวัดนิมมานนรัง โรงเรียนสามเสนนอก และโรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม ต่อมาในปี 2507 มูลนิธิคนตาบอดโพ้นทะเลแห่งสหรัฐอเมริกา (American

Foundation Oversea for the Blind) ได้ให้การสนับสนุนด้านวิทยากรแก่กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กตาบอดเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ จึงทำให้งานการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม เริ่มเป็นที่รู้จักแพร่หลายในบรรดาผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเป็นเด็กพิการ และมีความต้องการที่จะให้บุตรหลานของตนได้เรียนร่วมกับเด็กปกติมากขึ้น โรงเรียนพญาไท จึงได้จัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินขึ้นอีกประเภทหนึ่ง (กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ . 2532 : 2)

ต่อมามีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญเพื่อเน้นถึงการให้การศึกษาแก่เด็กพิการ โดยกำหนดว่า "รัฐพึงจัดและสนับสนุนผู้ยากไร้ ผู้มีความผิดปกติทางร่างกาย จิตใจ หรือสังคม และผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาให้ได้รับการศึกษาโดยทั่วถึง" ส่วนในเรื่องของการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการให้การศึกษาแก่เด็กพิการนั้น อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะ หรือจัดรวมในโรงเรียนธรรมดาก็ได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น จึงเห็นได้ชัดเจนว่าได้มีการเปิดโอกาสในการให้การศึกษาแก่เด็กพิการอย่างกว้างขวาง และสามารถจะดำเนินการจัดได้ทุกรูปแบบ จากการทำหนดความชัดเจนของการให้การศึกษาแก่เด็กพิการไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 จึงทำให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต้องรับภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาแก่เด็กพิการ เพราะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีหน้าที่ในการให้บริการการศึกษาภาคบังคับแก่เด็กทุกคนที่มีอายุย่างเข้าปีที่แปดถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบห้าอย่างทั่วถึง โดยไม่แยกว่าเป็นเด็กพิการหรือเด็กปกติ

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงได้ดำเนินการจัดการศึกษา สำหรับเด็กพิการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา โดยดำเนินการร่วมกับกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา จนกระทั่งปีงบประมาณ 2529 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีโครงการทดลองหารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติขึ้น โดยมอบหมายให้สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ดำเนินการทดลองจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ 2 ประเภท คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาขึ้นที่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร คือ โรงเรียนพญาไท โรงเรียนราชวินิต และโรงเรียนวัดเวตวันธรรมาวาส ในการดำเนินงานดังกล่าวนี้คณะกรรมการผู้ดำเนินงานได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงรูปแบบของการดำเนินงาน ตลอดจนแนวโน้มของความเป็นไปได้ของการจัดโครงการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ก่อนที่จะนำผลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการขยายการปฏิบัติงานการเรียนร่วมกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในต่างจังหวัดทั่วประเทศ

ในปีการศึกษา 2533 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มอบหมายให้กองวิชาการรับผิดชอบดำเนินการในรูปของโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติต่อจากสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กองวิชาการจึงได้ร่วมกับกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย และองค์กร HKI (Helen Keller International) จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ร่วมกับเด็กปกติเป็นโครงการนำร่อง โดยมอบหมายให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาและชัยภูมิ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับเด็กตาบอด

ในปีการศึกษา 2537 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ขยายโครงการเรียนร่วมเพิ่มขึ้น รวมทั้งสิ้น 55 จังหวัด มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม 3 ประเภท คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ทางทางการได้ยิน และทางการเห็น และในปีการศึกษา 2538 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ขยายโครงการเรียนร่วมได้ครบทุกจังหวัดทั่วประเทศ

จากการนิเทศติดตามผลการดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ (กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 21-23) พบว่ามีปัญหาที่ต้องแก้ไขหลายประการ เช่น การเกณฑ์เด็ก การสำรวจเพื่อคัดแยกเด็ก การจัดรูปแบบการบริหาร การทำความเข้าใจกับผู้บริหาร และครูผู้สอน เพื่อสร้างทัศนคติในการยอมรับเด็กพิการเรียนร่วม ตลอดจนปัญหาในด้านการเรียนการสอนการวัดและประเมินผล ซึ่งคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะต้องดำเนินการศึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ทันกับความจำเป็นเร่งด่วนที่เกิดขึ้น ปัญหาต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่จังหวัดต่าง ๆ นำเสนอ ได้รวบรวมไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับความเข้าใจและความคิดเห็นของบุคลากร ในพื้นที่ที่รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ มีความเข้าใจและมีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการควรจัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กพิการโดยเฉพาะต่างหาก จะได้ผลมากกว่าการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ ความเข้าใจดังกล่าวเป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

2. ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา โรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ค่อนข้างน้อย บางโรงเรียนไม่ได้รับการนิเทศเลย ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในด้านการเรียนการสอนและการประเมินผลเป็นอย่างยิ่ง

3. ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมมีจำกัด

4. ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร การรับเด็กพิเศษเข้าเรียนร่วมมีขีดจำกัดไม่สามารถบริการได้ทั่วถึง เพราะขาดบุคลากร

ข้อสรุป การนิเทศติดตามผลของโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษา สำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ มีลักษณะสองด้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อูทซ์ ทิริญโต (2532 : 25) ที่กล่าวว่า การประเมินผลเป็นตาบสองคม กล่าวคือ ถ้าผลการประเมิน ออกมาดี ก็จะเป็นที่ชื่นชมของผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยเหนือ แต่ถ้าผลการประเมินแสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวหรือบกพร่องในการบริหารหรือตัวบุคคล ก็จะกระทบต่อความมั่นคงของ ตำแหน่งผู้รับผิดชอบ แต่การประเมินผลมีประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการใหญ่ ๆ ที่ต้องใช้เงินทุนมาก และเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับประชาชนทั่วไป เนื่องจากการประเมินโครงการเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ จึงมีนักการศึกษาให้แนวคิดสนับสนุนการประเมินโครงการทั้งใน และต่างประเทศ ดังที่ ประชุม รอดประเสริฐ (2529 : 75) กล่าวว่า การประเมินโครงการ มิได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพิสูจน์หรือตรวจสอบโครงการ แต่เป็นการกระทำเพื่อปรับปรุงแก้ไข ส่วนบกพร่องของโครงการเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) (1983 : 218) ในส่วนที่กล่าวว่า ความมุ่งหมายที่สำคัญของการประเมินโครงการมิใช่เพื่อการพิสูจน์ แต่เพื่อการปรับปรุง (The Most Important Purpose of Program Evaluation is not to Prove but to Improve) และ รัตนะ บัวสนธ์ (2535 : 1) ได้กล่าวสนับสนุนว่า การจัดทำโครงการและการดำเนินโครงการเพียงประการเดียว ย่อมไม่เพียงพอที่จะบอกให้รู้ว่า การดำเนินงานตามโครงการที่ผ่านมานั้นมีผลเป็นอย่างไร และสมควรจะปรับแก้ส่วนใด ด้วยวิธีการอะไร ปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องตอบด้วยการประเมินผลโครงการ

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติราชการในกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และได้ร่วมดำเนินงานในโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติด้วย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าและประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการซึ่งได้ดำเนินการมาครบ 5 ปี (2533-2538) จำเป็นจะต้องได้ผลการประเมินเพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการในช่วงต่อไปได้ทันที่ ดังนั้น จึงต้องประเมินโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยมุ่งหวังที่จะได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายว่า ควรดำเนินการในรูปแบบใด นอกจากนี้ สารสนเทศที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูลชี้แนะให้โครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งประเมินโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อประเมินการดำเนินโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติในเรื่องการบริหารโครงการ วิธีการคัดแยกเด็ก และการจัดโปรแกรม
เสริมและ/หรือกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีคุณประโยชน์ คือ

1. ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการ
ประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ

2. ผู้บริหารโครงการสามารถนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบในการตัดสินใจ
เพื่อกำหนดนโยบาย ตลอดจนมีปัจจัยสนับสนุนให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของโครงการ

3. เป็นสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่จะใช้
เป็นแนวทางในการประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับ
เด็กปกติ ในระดับจังหวัด อำเภอ และโรงเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำกัดขอบเขตอยู่กับการประเมินโครงการพัฒนารูปแบบ
การจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ เฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เรียนร่วมกับเด็กปกติ

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ ครูการศึกษาพิเศษ นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินและ
ผู้ปกครอง ในจังหวัดที่ดำเนินโครงการในปีงบประมาณ 2538 ดังนี้

2.1 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	30 คน
2.2 ผู้บริหารโรงเรียน	50 คน
2.3 ศึกษานิเทศก์	30 คน
2.4 ครูการศึกษาพิเศษ	50 คน
2.5 เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	20 คน

2.6 ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ 20 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น

- 3.1.1 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
- 3.1.2 ผู้บริหารโรงเรียน
- 3.1.3ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้รับผิดชอบโครงการ
- 3.1.4 ครูการศึกษาพิเศษ
- 3.1.5 เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- 3.1.6 ผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 การดำเนินงานของโครงการในด้านการบริหารโครงการการคัดแยกเด็กและการจัดโปรแกรมเสริมและ/หรือกิจกรรมพิเศษ

3.2.2 ประสิทธิภาพของโครงการ ซึ่งพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะนิสัยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับนักเรียนปกติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในปีงบประมาณ 2538

2. การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ แปลผลและการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจหาทางเลือกตามโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 6 แหล่งเท่านั้น คือ

- 2.1 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
- 2.2 ผู้บริหารโรงเรียน
- 2.3 ศึกษานิเทศก์
- 2.4 ครูการศึกษาพิเศษ
- 2.5 เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- 2.6 ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติในโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

4. การเรียนร่วม หมายถึง การจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนเดียวกันกับเด็กปกติ หรือในโรงเรียนเดียวกันกับเด็กปกติ อาจเป็นการเรียนร่วมเต็มเวลา บางเวลา หรือการจัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติก็ได้

5. เด็กบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยิน ซึ่งเมื่อทำการวัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500 1,000 และ 2,000 รอบต่อวินาที ได้ผลค่าเฉลี่ยของความไวอันน้อยที่สุดที่วัดได้จากทั้งสามความถี่นั้นในหูข้างที่ตึกว่าตั้งแต่ 26 เดซิเบลขึ้นไป ที่อยู่ในโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติซึ่งอาจจะเป็นเด็กหูตึง หรือหูหนวกก็ได้

6. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง ข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในปีการศึกษา 2538

7. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียนที่เปิดสอนการศึกษาพิเศษตามโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

8. ศึกษานิเทศก์ หมายถึง ข้าราชการครูที่มหน้าที่กำกับ ดูแลและติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และมีหน้าที่ประจำ*จังหวัดหรืออำเภอ

9. ผู้บริหารโครงการ หมายถึง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียน

10. ครูการศึกษาพิเศษ หมายถึง ข้าราชการครูที่รับผิดชอบโครงการ หรือทำหน้าที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษตามโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

11. ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง บิดามารดาหรือผู้ที่อุปการะเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2538

12. ประสิทธิผลของโครงการ หมายถึง คุณลักษณะที่เกิดขึ้นอันเป็นผลจากการปฏิบัติตามโครงการ ซึ่งแยกเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะนิสัยอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรที่ต้องการให้เกิดแก่เด็ก เช่น มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่เรียน มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ รักการทำงาน ฯลฯ

13. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนผลการสอบในกลุ่มวิชาทักษะภาษาไทย และคณิตศาสตร์ ซึ่งได้จากการทดสอบในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกัน

14. ลักษณะนิสัยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ที่ต้องการให้เกิดแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ได้แก่ ลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ 11 ประการ ที่กำหนดใน ป.02 ดังนี้

ลักษณะที่พึงประสงค์ 11 ประการ (ตามเอกสาร ป.02)

1. มีเหตุผล
2. มีความรับผิดชอบ
3. มีความเอื้อเฟื้อเสียสละ
4. มีความซื่อสัตย์
5. มีสุขนิสัยส่วนตัวดี
6. มีความจงรักภักดี
7. ปรับตัวเข้ากับสังคม
8. พัฒนาตนเองอยู่เสมอ
9. รักการทำงาน
10. มีวินัยในตนเอง
11. ทำประโยชน์แก่ส่วนรวม

15. ประสิทธิภาพของกระบวนการบริหาร หมายถึง การดำเนินโครงการในเรื่องต่อไปนี้

- 15.1 การวางแผน
- 15.2 การจัดโครงสร้าง
- 15.3 การจัดบุคลากร
- 15.4 การอำนวยความสะดวก
- 15.5 การประสานงาน
- 15.6 การจัดทำรายงาน
- 15.7 การงบประมาณ

16. กระบวนการคัดแยกเด็กเข้าโครงการ หมายถึง การประชาสัมพันธ์โครงการและวิธีการคัดแยกเด็ก

17. การจัดโปรแกรมเสริมหรือกิจกรรมพิเศษ หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนที่กำหนดกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติตามหลักสูตร และกิจกรรมนั้น ๆ ต้องเน้นการเพิ่มพูนวิชาการแก่นักเรียน

18. เอกสาร ป.02 หมายถึง เอกสารที่ใช้กรอกข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนและการตัดสินผลการเรียนของนักเรียนในชั้นต่าง ๆ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

19. เอกสาร ป.02-2 หมายถึง เอกสารที่ใช้สำหรับกรอกข้อมูลของนักเรียน ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน การตรวจสอบ การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ผลการประเมินการเรียนปลายภาค/ปลายปี และผลการตัดสินผลการเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกตามหัวข้อ
ดังต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. ความต้องการพิเศษหรือความพิการ
 - 1.1 ความหมายของความต้องการพิเศษหรือความพิการ
 - 1.2 ประเภทของความต้องการพิเศษ
 - 1.3 จำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 - 1.4 โอกาสทางการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 - 1.5 แนวโน้มทางการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
2. การเรียนร่วม
 - 2.1 ความหมายของการเรียนร่วม
 - 2.2 ปรัชญาของการเรียนร่วม
 - 2.3 ทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนร่วม
 - 2.4 รูปแบบของการเรียนร่วม
 - 2.5 ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนร่วม
 - 2.6 หลักการจัดการเรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จ
3. การประเมินโครงการ
 - 3.1 เหตุผลและความจำเป็น
 - 3.2 ความหมายของการประเมินโครงการ
 - 3.3 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ
 - 3.4 องค์ประกอบของการประเมินโครงการ
 - 3.5 ประเภทและรูปแบบของการประเมินโครงการ
4. การจัดการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 - 4.1 ประวัติความเป็นมา
 - 4.2 สภาพปัจจุบัน
 - 4.3 แนวโน้มในอนาคต

- 4.4 เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องประเมินโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. ความต้องการพิเศษหรือความพิการ

ความหมายของความต้องการพิเศษหรือความพิการ

องค์การอนามัยโลกหรือ WHO (ชินษฐา เทวินทรภักดี. 2531 : 6) กล่าวถึงความพิการไว้ว่า เป็นความเสียหายเปรียบของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เกิดโดยความชำรุดหรือความบกพร่อง ทำให้บุคคลนั้นไม่อาจแสดงบทบาทหรือทำอะไรให้เหมาะสมสอดคล้องได้ตามวัย เพศ สังคมและวัฒนธรรม

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิของคนพิการขององค์การสหประชาชาติ (ชินษฐา เทวินทรภักดี. 2531 : 6) กล่าวถึง บุคคลพิการไว้ว่า หมายถึง บุคคลใดก็ตามที่ตนเองไม่แน่ใจว่าจะสามารถมีชีวิตเยี่ยงคนธรรมดาหรือมีชีวิตในสังคมได้ทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนได้อย่างคนปกติ อันเป็นผลมาจากความบกพร่องในความสามารถทางร่างกายหรือจิตใจ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 1-3) กล่าวถึง ความพิการว่ามาจากคำภาษาอังกฤษ ได้แก่ Cripple, Impairment, Disability, Handicap, Exceptional Children, Children with Special Needs ซึ่งความหมายของแต่ละคำสรุปได้ดังนี้

1. Cripple หมายถึง คนที่ไม่สามารถเดินได้คล่องแคล่วเหมือนคนปกติไปจนถึงเดินไม่ได้
2. Impairment หมายถึง สภาพความบกพร่อง เช่น ความบกพร่องทางกาย ทางสติปัญญา เนื้อเยื่อ หรือระบบประสาทก็ได้
3. Disability หมายถึง การไร้สมรรถภาพ ซึ่งหมายถึง การที่อวัยวะทำงานได้น้อยกว่าปกติจนถึงทำงานไม่ได้เลย
4. Handicap หมายถึง ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย ซึ่งทำให้เขาไม่สามารถปฏิบัติภารกิจได้ดีเท่ากับคนปกติ
5. Exceptional Children หมายถึง เด็กที่มีสภาพร่างกายและสติปัญญาแตกต่างไปจากเด็กปกติ

6. Children with Special Needs ภาษาไทยใช้คำว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาแตกต่างไปจากเด็กปกติ

ศรียา นิยมธรรม (2534 : 10) ได้ให้นิยามของความพิการว่า หมายถึง สภาพที่ทำลายพัฒนาการ และความเจริญเติบโตของเด็ก และมีผลให้เด็กเกิดความผิดปกติ หรือผิดปกติไปจากพัฒนาการตามวัย จนไม่สามารถปรับตัวต่อการดำเนินชีวิตได้

จากความหมายของความพิการ สรุปได้ว่า ความพิการทำให้หมดสมรรถภาพในการทำงาน หรือการช่วยเหลือตนเองไม่ได้ในบางเรื่องเท่านั้น บุคคลพิการจะสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับคนปกติ ถ้าให้โอกาสในการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่เขาเหล่านั้น และเนื่องจากคำว่า "เด็กพิการ" เป็นคำที่ให้ความหมายในทางลบ ผู้วิจัยจึงใช้คำว่า "เด็กที่มีความต้องการพิเศษ" แทนคำว่า "เด็กพิการ"

ประเภทของความพิการพิเศษ

องค์การอนามัยโลก (สุนิตย์ สุทธิสารวรรณกร. 2531 : 69-70) จัดแบ่งความต้องการพิเศษตามลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. แบ่งตามความบกพร่อง (Classification of Impairment)
2. แบ่งตามการไร้ความสามารถ (Classification of Disability)
3. แบ่งตามความพิการ (Classification of Handicap)

คณะกรรมการร่วมขององค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติหรือยูนิเซฟ (UNICEF) กับองค์การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการระหว่างประเทศ (ชินษฐา เทวินทรภักดี. 2531 : 8) ได้กำหนดประเภทของความพิการเกี่ยวกับเด็กดังนี้

1. ตาบอด
2. มองเห็นได้อย่างเลือนลางหรือบางส่วน
3. มีความบกพร่องทางการได้ยิน
4. ปัญญาอ่อน
5. พิการเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว ซึ่งเกิดจากความพิการทางสมอง ความพิการทางแขน ขา ลำตัว
6. มีความบกพร่องทางการพูดหรือการใช้ภาษา
7. มีปัญหาการเรียนรู้เฉพาะด้าน
8. มีปัญหาทางพฤติกรรมต่าง ๆ
9. เรียนหนังสือได้ช้า
10. มีปัญหาความพิการซ้ำซ้อน

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 10) กล่าวถึง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ 12 ประเภท ซึ่งจะต้องจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับแต่ละประเภทคือ

1. เด็กปัญญาอ่อนที่เรียนหนังสือได้
2. เด็กปัญญาอ่อนที่ฝึกได้
3. เด็กปัญญาอ่อนที่มีระดับสติปัญญาต่ำมาก
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา
5. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
6. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และเด็กที่มีปัญหาทางสุขภาพ
7. เด็กปัญญาเลิศ และเด็กที่มีความสามารถเฉพาะทาง
8. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
9. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม
10. เด็กออทิสติก
11. เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล
12. เด็กพิการซ้ำซ้อน

จากประเภทของความต้องการพิเศษที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การแบ่งประเภทของความต้องการพิเศษนั้นพิจารณาจากความผิดปกติทางด้านร่างกายและด้านจิตใจ ซึ่งจะเป็นผลให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเหล่านั้น มีความสามารถและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน

จำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

เป็นการยากที่จะหาสถิติที่ถูกต้องและเชื่อถือได้เต็มที่เกี่ยวกับจำนวนเด็กพิการ เนื่องจากไม่มีการสำมะโนประชากรของเด็กพิการกันอย่างจริงจัง แม้จะมีการสำรวจในเชิงวิจัยบ้าง แต่ก็ยังไม่ทราบตัวเลขที่แท้จริง เนื่องจากคำจำกัดความของเด็กพิการแตกต่างกัน ศรียา นิยมธรรม (2534 : 9) กล่าวว่า ในประเทศไทยสถิติจำนวนคนพิการยังเป็นที่ถกเถียงกันมาก ตัวเลขที่นักวิชาการบางกลุ่มพยายามนำมาอ้างอิงส่วนหนึ่งมาจากข้อมูลขององค์การยูเนสโก ซึ่งคาดคะเนว่า คนพิการทั่วโลกจะมีอยู่ประมาณร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด อีกส่วนหนึ่งมักอ้างอิงจากการสำรวจของผู้เชี่ยวชาญองค์การอนามัยโลก ซึ่งคาดคะเนว่ามีคนพิการในประเทศไทยประมาณร้อยละ 5 โดยมีพวกปัญญาอ่อนอยู่ร้อยละ 1 ของประชากรทั้งหมด ในช่วงปี 2524 - 2536 ได้มีหน่วยงานต่าง ๆ พยายามสำรวจคนพิการ เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่าจำนวนคนพิการที่ได้ไม่ตรงกัน ทั้งนี้เนื่องจากการให้นิยามทางความพิการที่แตกต่าง

กัน ในปี 2529 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ทำการคาดคะเนจำนวนคนพิการในประเทศไทย อาศัยสถิติจากเอกสารรายงานผลการสำรวจดังกล่าวสรุปได้ว่า โดยส่วนรวม อัตราคนพิการในประเทศไทย จะอยู่ในช่วงร้อยละ .05-1.00 ของจำนวนประชากร ชูราน และริซโซ (Suran and Rizzo) อ้างจาก ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 4) พบว่าการสำรวจของสำนักงานการศึกษาของสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีอายุในวัยเรียน มีดังนี้

เด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน	ร้อยละ .7
เด็กปัญญาอ่อนทุกประเภท	ร้อยละ 3
เด็กปัญญาอ่อนอย่างรุนแรง	ร้อยละ .4
เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา	ร้อยละ 1
เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย	ร้อยละ .5
เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม	ร้อยละ 2
เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	ร้อยละ 4

ถ้านำข้อมูลนี้เป็นหลักแล้วคำนวณจำนวนเด็กพิการในประเทศไทย จากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2535 ระบุว่า ทั่วประเทศมีนักเรียนในสังกัดหน่วยงานนี้ 6,643,891 คน (สถิติสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535) จะได้จำนวนเด็กพิการทั่วประเทศโดยประมาณเกือบแปดแสนคน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนเด็กพิการในประเทศไทย โดยประมาณ

ประเภทเด็กพิการ	ร้อยละต่อประชากร ในวัยเรียน	จำนวนเด็กพิการ ในประเทศไทย โดยประมาณ
1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	.7	46.507
2. เด็กปัญญาอ่อนทุกประเภท	3	199.316
3. เด็กปัญญาอ่อนอย่างรุนแรง	.4	26.575
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น	1	66.439
5. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย	.5	33.219
6. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม	2	132.877
7. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	4	265.755
	รวม	770.688

หมายเหตุ จำนวนจากประชากรในวัยเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ สถิติปีการศึกษา 2535

จากตัวเลขนี้ จะเห็นได้ว่าเด็กพิการในประเทศไทยมีจำนวนมาก หากนับเด็กที่สังกัด
อื่นด้วย เช่น เด็กในโรงเรียนเอกชน โรงเรียนเทศบาล และในสถานรับเลี้ยงเด็กต่าง ๆ แล้ว
ตัวเลขจะต้องสูงกว่านี้

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้สำรวจจำนวนเด็กพิการ (อายุ 0-19 ปี) ทั่วประเทศใน
ปี 2535 พบว่า มีเด็กพิการทั่วประเทศ แยกตามลักษณะของความพิการดังนี้ (สัมมนา
ระดับชาติ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร. 2536 : 18)

1. เรียนช้า-ปัญญาอ่อน	40,920 คน
2. ตาบอด	9,150 คน
3. หูหนวก-หูตึง	40,800 คน
4. พิการร่างกายแขน-ขา	23,950 คน
รวม	114,820 คน

จากตัวเลขข้างบนนี้จะเห็นว่า จำนวนคนพิการที่พบมากที่สุด คือ ประเภทเรียนช้า
ปัญญาอ่อน รองลงมาคือ ประเภทหูหนวก หูตึง คนพิการประเภทตาบอดพบน้อยที่สุด

โอกาสทางการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสทางการศึกษาน้อยมาก ผดุง อารยะวิญญู
(2533 : 6) อ้างถึงรายงานการวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ในปี 2526
เด็กที่มีความต้องการพิเศษทั่วประเทศไทยมีโอกาสได้รับการศึกษาเพียง 3.51% ในขณะที่
เด็กปกติมีโอกาสทางการศึกษาประมาณ 96.00% ในจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
4 ประเภท เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีโอกาสทางการศึกษามากที่สุด และเด็กที่มี
ความบกพร่องทางร่างกาย มีโอกาสทางการศึกษาน้อยที่สุด ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 โอกาสทางการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 4 ประเภท

ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	โอกาสทางการศึกษา ร้อยละ
1. เด็กตาบอด	3.70
2. เด็กหูหนวก-หูตึง	20.06
3. เด็กปัญญาอ่อน	1.10
4. เด็กร่างกายพิการ	0.96
รวมทุกประเภท	3.51

ปัจจุบันเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษ ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ และสนับสนุนให้โรงเรียนที่มีความต้องการจัดการศึกษาพิเศษ ให้ดำเนินการได้โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นผู้บรมให้ความรู้แก่บุคลากร และสนับสนุนทางด้านงบประมาณที่ใช้ดำเนินการ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีนโยบายที่จะขยายการศึกษาพิเศษให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ที่ให้โอกาสเด็กพิการมีสิทธิเข้ารับการศึกษาทุกระดับตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

แนวโน้มทางการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

จากการจัดการศึกษาพิเศษตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน ทำให้นักการศึกษาพิเศษมองเห็นความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษว่า ควรจะปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงทางด้านสื่อสารและเทคโนโลยีที่จะสามารถพัฒนาเด็กได้เต็มตามศักยภาพของเขา ดังนั้น แนวโน้มทางการจัดการศึกษาพิเศษจึงได้รับการศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวาง ดังเช่น ผลการศึกษาค้นคว้าและประสบการณ์ในการจัดการศึกษาพิเศษของ ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 7-9) พบว่า แนวโน้มของการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. จัดในรูปแบบการเรียนร่วมทุกประเภทและทุกระดับของความพิการ
2. จัดให้ตั้งแต่อายุน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
3. ปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับความสามารถเฉพาะตัวของเด็ก

4. ผู้ปกครองต้องร่วมมือในการให้การศึกษาแก่บุตร
 5. การศึกษาพิเศษจะต้องจัดให้กับเด็กฉลาดหรือเด็กปัญญาเลิศด้วย
 6. สภาพปัญญาอ่อนรักษาด้วยยาไม่ได้ แต่การศึกษาช่วยให้เขาพัฒนาได้
 7. เด็กที่มีปัญหาทางด้านพฤติกรรมจะได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษ
 8. การจัดบริการทางการศึกษาคควรจะมีบุคลากรทางด้านอื่นร่วมด้วย เช่น นักแก้ไขการพูด นักกายภาพบำบัด นักจิตวิทยา แพทย์เฉพาะทาง และผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ ที่จำเป็น
- จากแนวโน้มทางการจัดการศึกษาพิเศษที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้น จะต้องจัดให้ทันทีที่ค้นพบสภาพความบกพร่องของเขา คือจัดให้เมื่ออายุน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และจะต้องร่วมมือกันทั้งผู้ปกครอง ครู และบุคลากรทางด้านสาธารณสุขด้วย ในด้านการศึกษา นั้น ควรจัดในลักษณะการเรียนร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุดไม่ว่าจะมีสภาพความบกพร่องเพียงไรก็ตาม และต้องเน้นเป็นรายบุคคล เนื่องจากเด็กเหล่านี้มีความสามารถแตกต่างกันมาก จึงไม่ควรใช้หลักสูตรเดียวกันกับเด็กปกติ

2. การเรียนร่วม

ความหมายของการเรียนร่วม

คอฟแมนและคนอื่น ๆ (Kauffman and others. 1981 : 35) ให้คำจำกัดความของการเรียนร่วมไว้อย่างครอบคลุมว่าเป็น "การรวมเด็กพิเศษไว้กับเด็กปกติ ในด้านเวลา ด้านการเรียนการสอนและด้านสังคม โดยมีพื้นฐานอยู่บนกระบวนการวางแผนทางการศึกษา เป็นรายบุคคลและต่อเนื่อง และมีการกำหนดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกันระหว่างบุคลากรฝ่ายบริหาร ฝ่ายสอนและฝ่ายสนับสนุน ทั้งในด้านการศึกษาปกติและด้านการศึกษาพิเศษ สำหรับเกียรติฮาร์ท และไวซฮาน (Gearheart and Weishahn. 1980 : 3) กล่าวว่า มโนทัศน์ของการเรียนร่วม คือ การร่วมกิจกรรมในชั้นปกติให้มากที่สุด โดยที่มีการให้ความช่วยเหลือแก่ครูปกติ ส่วนนักการศึกษาอีกหลายคนถือว่าการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ โดยมีพื้นฐานอยู่บนความเชื่อว่า เด็กแต่ละคนควรได้รับการศึกษาในสภาพแวดล้อมที่จำกัดน้อยที่สุด ที่ซึ่งเขาจะได้รับตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นทางการศึกษาอย่างเหมาะสม ดังนั้น ระบบการเรียนร่วมที่แท้จริงจะต้องมีทั้งองค์ประกอบของการอยู่ร่วมในชั้นเรียนปกติ และองค์ประกอบของการรับบริการช่วยเหลือสนับสนุนจากครูการศึกษาพิเศษ (Blankenship and Lily. 1981 : 1) สิ่งที่ต้องเน้นก็คือ การใช้คำว่า "การเรียนร่วม" ไม่ควรสื่อความหมายแคบ ๆ ในแง่ของการเรียนทางวิชาการเท่านั้น แต่ต้องครอบคลุมถึงความ

ต้องการจำเป็นในทุกด้านของเด็กพิเศษ หลักการของการเรียนร่วมคือ จะต้องเอาใจใส่ดูแลอย่างดีที่สุดต่อความต้องการจำเป็นของเด็กทั้งด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านวิชาการ ในขณะที่เด็กพิเศษเรียนร่วมอยู่ในการศึกษาภาคปกติ

ในภาษาอังกฤษมีคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการเรียนร่วม 3 คำ คือ

Mainstreaming หมายถึง การเรียนร่วมเต็มเวลา นั่นคือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะถูกส่งเข้าไปเรียนในห้องเรียนสำหรับเด็กปกติทุกอย่าง และไม่มีบริการเพิ่มเติมสำหรับเด็กประเภทนี้

Integration หมายถึง การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ แต่เป็นการเรียนร่วมบางเวลา นั่นคือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษจะเข้าไปเรียนร่วมในชั้นปกติบางเวลาเท่านั้น และมีความหมายรวมไปถึงการจัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติด้วย

Inclusive Education หมายถึง การเรียนร่วมเต็มเวลาในห้องเรียน ตลอดจนรับบริการเสริมที่เหมาะสมและจำเป็น และการใช้ชีวิตร่วมกับคนปกติในครอบครัว ชุมชนและสังคม

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การเรียนร่วมคือการที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสที่จะเรียนกับเด็กปกติ โดยได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคลากรในโรงเรียนทุก ๆ ฝ่าย ให้สามารถเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อว่าความต้องการพิเศษทางร่างกาย ทางอารมณ์ ทางสังคมและทางสติปัญญาของเด็ก จะได้รับการตอบสนองและพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรัชญาของการเรียนร่วม

เป็นที่ยอมรับกันว่า ไม่มีสังคมใดไร้คนพิการ ดังนั้น เมื่อคนพิการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเราไม่สามารถขจัดคนพิการออกไปจากสังคมได้ จึงควรเตรียมผู้พิการตั้งแต่เยาว์วัย ให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ นักการศึกษาพิเศษส่วนใหญ่เชื่อว่าการให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ จะช่วยให้เด็กได้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้บุคคลเหล่านี้สามารถดำรงชีวิตร่วมกันได้ในสังคมอย่างมีความสุข เมื่อเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้น ควรให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติเท่าที่สามารถจะทำได้

ปรัชญาของการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

การที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบของการเรียนร่วมนี้ ได้ดำเนินการบนพื้นฐานของปรัชญาและหลักสำคัญ 3 ประการ คือ

1. เรื่องสิทธิมนุษยชน เพราะเด็กทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการศึกษา การได้รับบริการทางการศึกษาและอื่น ๆ จะสามารถได้รับประโยชน์สูงสุดเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

2. การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความบกพร่องหรือเด็กพิการนั้น ควรจัดให้เร็วที่สุดตั้งแต่แรกเริ่มค้นพบความพิการในเด็ก และจะต้องจัดให้สนองกับความต้องการพิเศษของผู้เรียนเพื่อพัฒนาคนพิการให้มีความสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

3. การบำบัดและป้องกัน การจัดบริการการศึกษาพิเศษให้มีบทบาทในการบำบัดรักษาและป้องกัน เพื่อขจัดความไม่สามารถในการเรียนรู้ให้ลดลงจากเด็ก โดยการใช้วิธีการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ มาทดแทน ส่วนการป้องกันมีลักษณะให้การศึกษาเพื่อสนองความต้องการของเด็ก และจัดหาวิธีการที่ป้องกันสภาพความพิการไม่ให้ขยายมากขึ้นและไม่ทำให้เกิดปัญหาเพิ่มขึ้น

ทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนร่วม

การจัดการศึกษาพิเศษ จำเป็นต้องจัดตามความเหมาะสม โดยพิจารณาความต้องการและความสามารถเพื่อประโยชน์สำหรับเด็กอย่างเต็มที่ ดังที่ ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 7) ได้สรุปทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนร่วมดังนี้

1. ในสังคมมนุษย์ มีทั้งคนปกติและผู้มีความบกพร่องต่าง ๆ เมื่อสังคมไม่สามารถแยกคนที่มีความบกพร่องออกจากสังคมปกติได้ ดังนั้น จึงไม่ควรแยกการศึกษาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง ควรให้เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ

2. เด็กพิเศษ มีความต้องการและความสามารถ ซึ่งต่างจากเด็กปกติ ดังนั้น ควรจัดรูปแบบและวิธีการศึกษาให้แตกต่างไปจากเด็กปกติ เพื่อให้เด็กมีศักยภาพในการเรียนรู้อย่างเต็มที่

3. เด็กแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กพิเศษ การศึกษาจะช่วยให้ความสามารถของเด็กแต่ละคนปรากฏเด่นชัดขึ้น

4. เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานต่างกันทางการเลี้ยงดูจากครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สติปัญญา และทักษะ การศึกษาจะช่วยให้แต่ละคนได้เรียนรู้เพื่อการปรับตัวเข้าหากันและให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

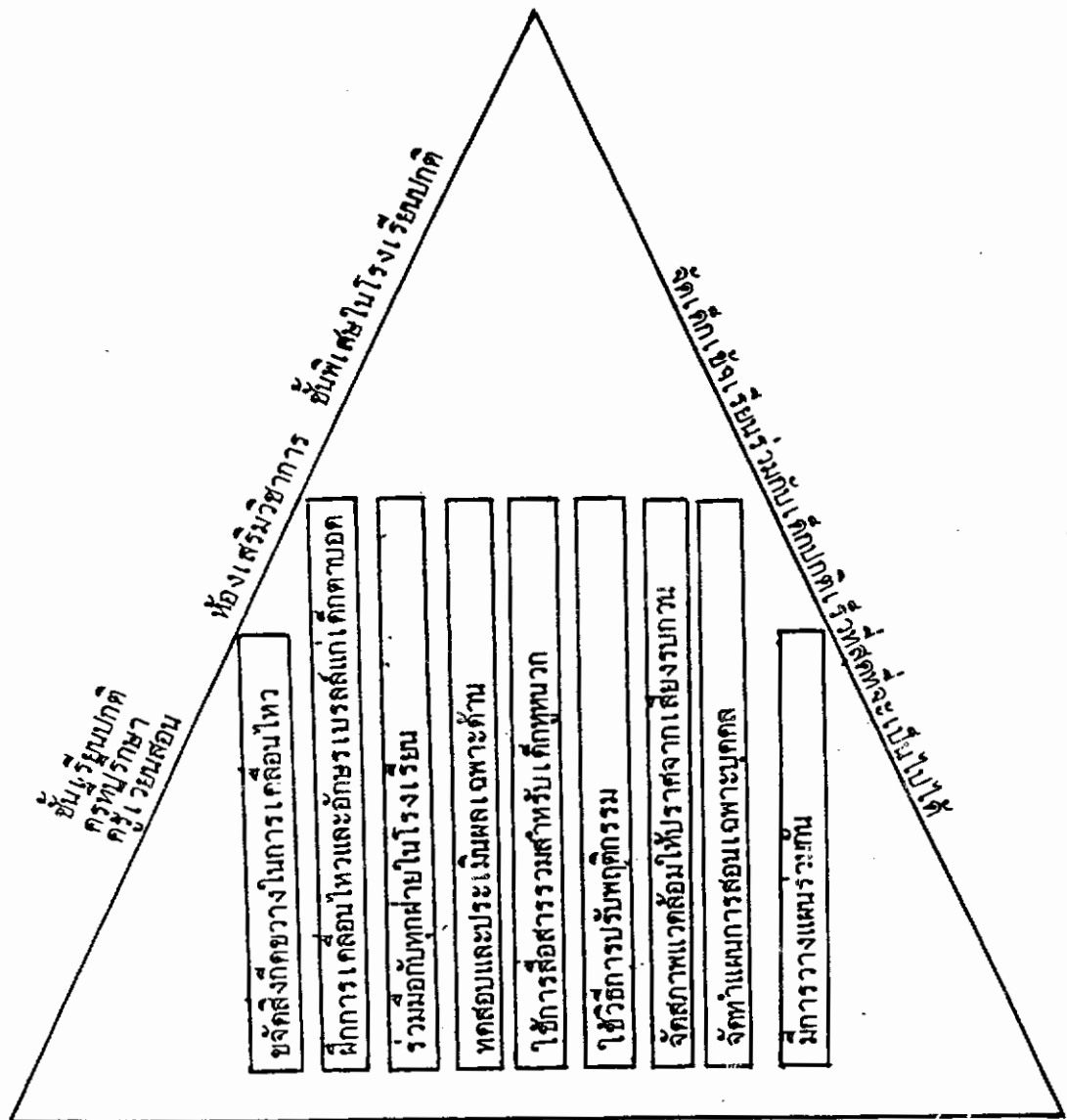
5. เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม การจัดการศึกษาจึงต้องจัดเพื่อพัฒนาทุกด้านให้สูงสุด ตามความสามารถของแต่ละบุคคล

จากปรัชญาและทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนร่วมดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเป็นการยอมรับแล้วว่าเด็กพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การให้เด็กพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ ย่อมก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน อันเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขในอนาคต เมื่อเด็กเหล่านี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้น จึงต้องจัดเตรียมเด็กพิเศษให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีพอยู่ในสังคมด้วยศักยภาพที่แต่ละคนมีอยู่ ประกอบกับการฝึกฝนฟื้นฟู บำบัด และการเรียนรู้จากระบบการศึกษาที่จัดขึ้นอย่างเหมาะสม

รูปแบบการเรียนร่วม

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 188-190) กล่าวถึง รูปแบบการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติว่ามีหลายลักษณะ และรูปแบบที่นิยมปฏิบัติกันในหลายประเทศ และประสบผลสำเร็จมีดังต่อไปนี้

1. เรียนร่วมในชั้นปกติ เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ และเรียนเหมือนกับเด็กปกติทุกประการ
2. เรียนร่วมในชั้นปกติ และมีครูพิเศษให้คำแนะนำปรึกษา
3. เรียนร่วมในชั้นปกติ และรับบริการจากครูเวียนสอน
4. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเสริมวิชาการ
5. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ และเรียนร่วมบางเวลา
6. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ

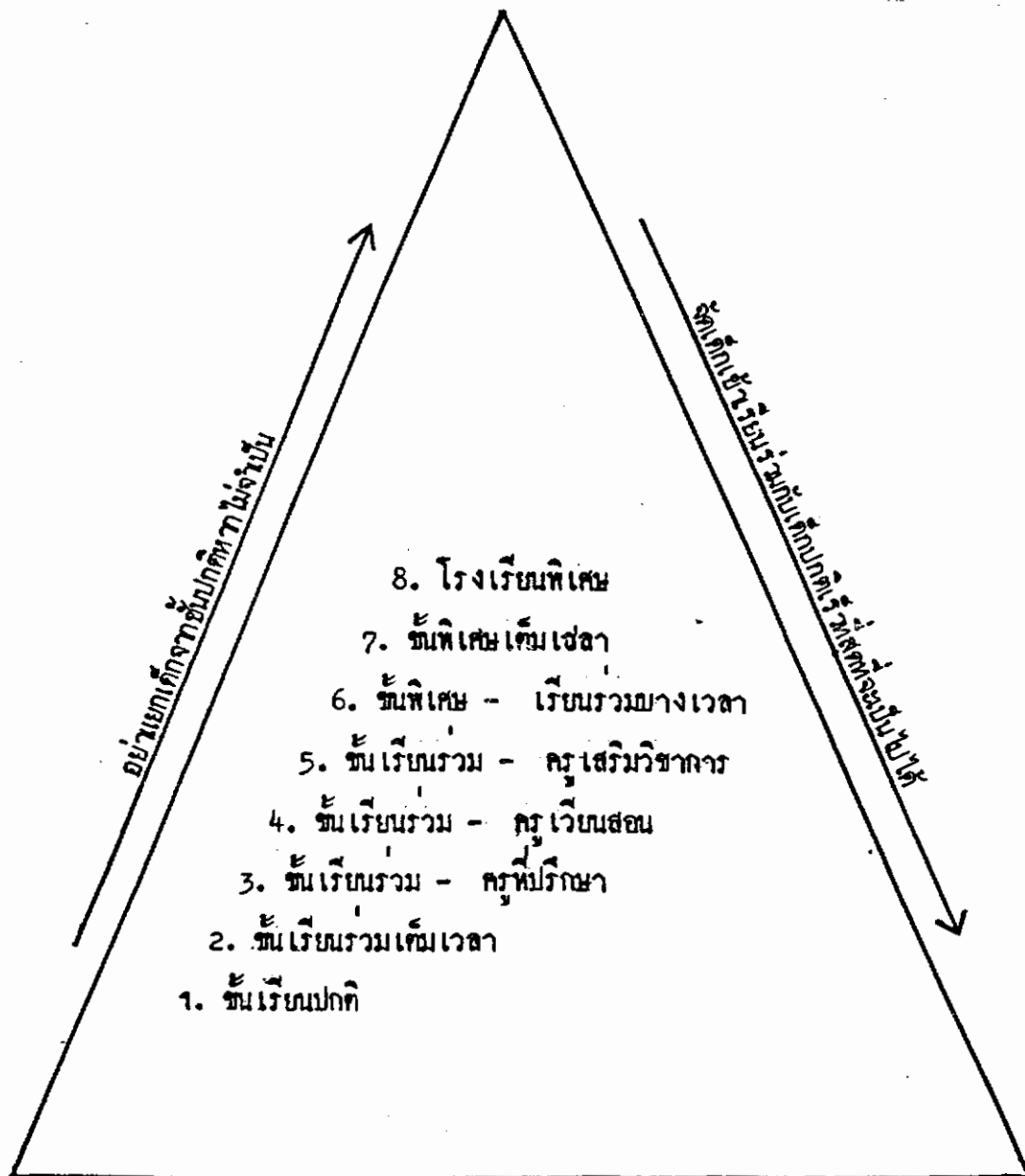

การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ

ภาพประกอบ 1 การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ

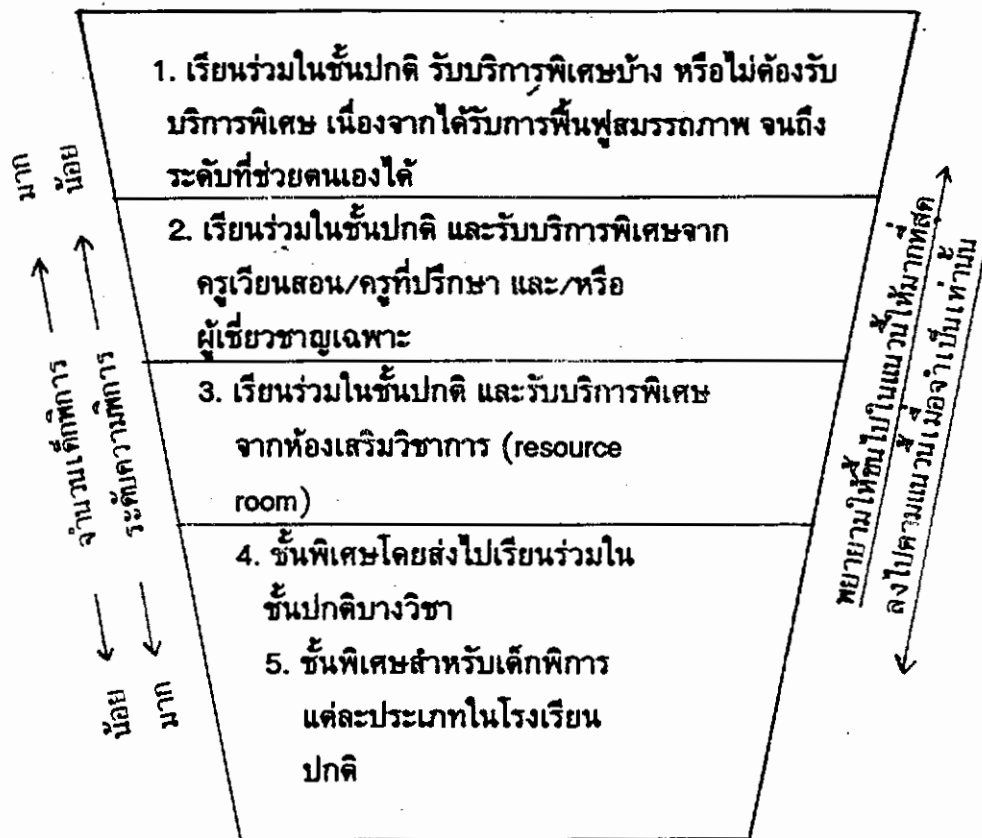
(ผดุง อารยะวิญญู. 2533)

การจัดการเรียนร่วมในลักษณะใดนั้น ขึ้นอยู่กับสภาพความพิการและความพร้อมของเด็ก เด็กที่มีความพิการน้อย และมีความพร้อมสูง อาจจัดให้เรียนร่วมเต็มเวลา เด็กที่มีความพิการมากขึ้น และมีความพร้อมน้อย อาจจัดให้เรียนในชั้นเรียนพิเศษลดหลั่นกันลงไป ตามภาพประกอบ และขยายรูปแบบเพิ่มเติม ดังนี้

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (Reynolds and Birch. 1977)

รูปแบบของการเรียนร่วมตามแนวนี สามารถจัดเป็นรูปแผนภูมิได้ดังนี้

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิการจัดการเรียนร่วมตามแนวนิของคิโน (Deno)

✓ ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนร่วม

ชินเดล (Schindele. 1981 : 2-3) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนร่วม 3 ประการ ดังนี้

1. ประโยชน์ในด้านการเรียนรู้
2. ประโยชน์ในด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
3. ประโยชน์ในด้านประสบการณ์จริงที่พบในชีวิตประจำวัน

ฮอททคิส(สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. 2519 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Hotchkis.n.d.) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. ทางด้านการเรียน เด็กมีโอกาสได้เรียนตามระดับชั้นในโรงเรียนปกติโดยไม่มีข้อยกเว้น
2. ทางด้านสังคม เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมปกติได้ดีขึ้น มีเพื่อนมากขึ้น
3. การเปลี่ยนเจตคติ เด็กปกติจะเคยชินกับเด็กพิการมากขึ้น
4. ประหยัดงบประมาณของรัฐ เมื่อเด็กพิการสามารถเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้ รัฐก็ไม่จำเป็นต้องสร้างโรงเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กพิการ

ที่กล่าวข้างต้นเป็นประโยชน์ของการเรียนร่วมที่เกิดกับนักเรียนพิเศษเท่านั้น แต่ นักการศึกษายังชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่เกิดกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ และต่อการจัดการศึกษา โดยทั่วไปด้วย

หลักการจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ

การเรียนร่วมจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับวิธีดำเนินการและการวางแผนในการจัดการเรียนร่วม ซึ่ง ผดุง อารยะวิญญู (2529 : 3) สรุปข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. การเรียนร่วมนั้นควรเริ่มเมื่ออายุน้อย (Early Intervention) ดังนั้นควรเริ่มตั้งแต่ชั้นปฐมวัย
2. ให้โอกาสแก่ครูที่สอนเด็กปกติในการตัดสินใจว่า จะรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาในชั้นที่ตนสอนหรือไม่
3. สถานศึกษาที่จะบริการด้านการเรียนร่วมต้องมีความพร้อมด้านบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้ทำหน้าที่สอนเด็กปกติ และเด็กพิเศษ

4. ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษานั้น ควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจและอบรมครู เจ้าหน้าที่ของโรงเรียน และนักเรียนที่เกี่ยวกับโครงการเรียนร่วมที่จะเริ่มขึ้นในสถานศึกษาแห่งนั้น ให้เข้าใจถึงบทบาทและความรับผิดชอบ

5. สถานศึกษาจะต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนอุปกรณ์อันจำเป็นในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

6. ควรมีแผนการศึกษาสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล (Individual Education Program) หรือมีชื่อย่อว่า IEP เพราะแผนการศึกษารายบุคคลนี้จะช่วยให้การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษบรรลุเป้าหมาย

7. หากไม่จำเป็นแล้วไม่ควรแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากเด็กปกติ ในแง่ของการให้บริการการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กปกติได้เข้าใจถึงความต้องการและความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

8. การประเมินพัฒนาการและผลการเรียนของเด็ก ต้องกระทำสม่ำเสมอด้วยวิธีการประเมินที่เชื่อถือได้

9. ศึกษาข้อบกพร่องของการจัดการเรียนร่วมอยู่เสมอ และหาทางแก้ไขปรับปรุงให้บริการดังกล่าวมีประสิทธิภาพ

ซึ่งตรงกับ เรโนลด์ส และเบิร์ช (Reynolds and Birch, 1977) ที่กล่าวว่าองค์ประกอบที่จะทำให้การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติประสบผลมี 10 ประการคือ

1. ครูจะต้องทำงานประสานกันและร่วมมือกันอย่างดีระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับครูปกติ

2. หากครูที่สอนเด็กปกติมีปัญหาในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทางโรงเรียนควรรหาทางแก้ปัญหา

3. ครูผู้สอนควรมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนร่วม

3.1 มีความเชื่อว่าเด็กทุกคนมีสิทธิ์ได้รับการศึกษา

3.2 ควรมีความตั้งใจในการสอน

3.3 ควรมีการวางแผนการศึกษาอย่างรอบคอบ

3.4 ควรจัดการเรียนการสอนให้มีการยืดหยุ่นได้ รวมทั้งขนาดของชั้นเรียนควรยืดหยุ่นตามจำนวนและความต้องการของเด็ก

3.5 ควรระลึกว่าพัฒนาการของเด็กในด้านอารมณ์ สังคม ของเด็กมีความสำคัญเช่นเดียวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. จัดอบรมครูปกติให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

5. การเรียนร่วมควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน
6. มีการประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กอย่างสม่ำเสมอ
7. ใช้แหล่งทรัพยากรจากชุมชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
8. ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมและรับรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วม
9. โรงเรียนควรมีความพร้อมก่อนลงมือจัดการเรียนร่วม
10. การคัดเลือกเด็กเข้าเรียนร่วมควรพิจารณาถึงความพร้อมของเด็กเป็นสำคัญ

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนร่วมไม่ได้หมายถึงเพียงแต่การนำเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มาอยู่ร่วมกับเด็กปกติเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการเรียนรู้และการเจริญเติบโตในสิ่งแวดล้อมซึ่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะได้มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กปกติในการร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ และมากกว่านั้นยังเป็นการให้โอกาสแก่คณะครู ผู้บริหาร ครูสอนพูด นักแก้ไขการพูด นักจิตวิทยา นักโสตสัมผัสวิทยา นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักสังคมสงเคราะห์ และจิตแพทย์ ได้ประสานงานกัน ทำงานร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือให้เจริญเติบโต และได้ประโยชน์สูงสุดตามความต้องการพิเศษของเขา

3. การประเมินโครงการ

เหตุผลและจำเป็นในการประเมินโครงการ

ในการบริหารโครงการไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน โดยทั่วไปแล้วจะประกอบไปด้วยขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 3 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การนำไปปฏิบัติ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่ง กิรติ ศรีวิเชียร (2525 : 1) กล่าวว่า การประเมินโครงการนั้นจัดว่าเป็นสังคมศาสตร์ประยุกต์แขนงใหม่ที่กำลังได้รับความสนใจอย่างมากในขณะนี้ ซึ่งตรงกับ โกวิท ประवालพฤกษ์ (2525 : 1) ที่มีความเห็นว่าในปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า การปฏิบัติงานโดยทั่วไปยังไม่มีการประเมินอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีการปรับปรุงงานให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น โดยปกติทั่วไปเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยราชการ ซึ่ง อุทุมพร ทองอุไร (2525 : 1) กล่าวว่า การประเมินโครงการต่าง ๆ จะเป็นตัวบอกให้ทราบว่า โครงการนั้น ๆ จะคุ้มค่าหรือไม่กับการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นด้านตัวเงินวัตถุที่เห็นชัดเจน หรือในด้านอื่นที่ไม่เห็นชัดเจน ถ้าผู้จัดโครงการได้พยายามตอบคำถามก็มีแนวโน้มในทางที่ดีว่าการจัดโครงการ ทั้งหลายในอนาคตจะได้รับความระมัดระวังและปรับปรุงให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ เยาวดี วิบูลย์ศรี (2528 : 74) กล่าวถึง การประเมินโครงการว่า วัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ การหาแนวทางตัดสินใจและมีเป้าหมายเพื่อการค้นหาสะสมความรู้จากการวิจัยต่อไป แต่จะมุ่งไปสู่การค้นหาสิ่งที่โครงการ

ได้ดำเนินการไปแล้ว สิ่งใดที่ควรจะดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการและศึกษาว่า ระหว่างดำเนินโครงการนั้นมีปัญหาใดบ้างที่ควรปรับปรุงเพื่อบรรลุเป้าหมายของโครงการ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การประเมินโครงการจึงเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการบริหารโครงการ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อควบคุมการปฏิบัติงานให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการประเมินโครงการ

มีผู้ให้ความหมายของคำว่า การประเมินโครงการไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 5) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง กิจกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ความหมาย ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความต้องการ การหาแนวทางการปรับปรุงวิธีการเกี่ยวกับโครงการและหาผลที่แน่ใจว่าเกิดจากโครงการ เพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของโครงการให้ดียิ่งขึ้น

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2528 : 98) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศในการปรับปรุงโครงการและสารสนเทศในการตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

ประชุม รอดประเสริฐ (2529 : 72 - 73) กล่าวถึง ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ และพิจารณาংশชี้ให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างมีระบบ แล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้น เพื่อการดำเนินงานต่อไป หรือยุติโครงการนั้นเสีย

จากความหมายของการประเมินโครงการที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การติดตาม กำกับ การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ จาก การปฏิบัติตามโครงการ เพื่อนำผลเหล่านั้นมาตอบคำถามต่าง ๆ ให้ผู้บริหารทราบว่าปัญหาและอุปสรรคของโครงการมีอยู่เพียงใด ควรแก้ไขอย่างไรหรือไม่ การดำเนินงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่เพียงใด คำนวณค่ากับการลงทุนหรือไม่ ซึ่งจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ผลการประเมินจึงจะเกิดคุณค่า และมีประโยชน์เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของหน่วยงานนั้น ๆ ในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (2526 : 1) ได้สรุปจุดหมายหลักของการประเมินโครงการ คือ การศึกษาบริบท จุดมุ่งหมาย ปัจจัยเบื้องต้น

กระบวนการดำเนินงานทุกขั้นตอน ผลผลิตของโครงการ และพิจารณาเปรียบเทียบการลงทุนกับผลที่ได้รับว่าคุ้มค่าหรือไม่อย่างไร ทำให้ผู้ประเมินและผู้บริหารทราบถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามโครงการ ตลอดจนอุปสรรคและสาเหตุที่ควรแก้ไขปรับปรุงให้โครงการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อนันต์ เกตุวงศ์ (2526 : 23) ได้ให้ความหมายของวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการว่า คือ ความปรารถนาในอนาคตที่กำหนดขึ้น และเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่วิธีปฏิบัติและวิธีดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลตามความมุ่งหมาย

สุรวัช ศรีวัช และคนอื่น ๆ (2527 : 84) กล่าวว่า การประเมินโครงการควรประเมินเป็นระยะ ๆ เพื่อที่จะได้ทราบแต่เนิ่น ๆ ว่า จุดหมายปลายทางนั้นมีทางบรรลุหรือไม่มีส่วนใดที่ต้องเร่งขึ้น หรือควรชะลอลง งานใดควรปรับปรุงบ้าง เป็นต้น

ประทุม รอดประเสริฐ (2529 : 82) กล่าวว่า การจัดโครงการจะต้องมีการกำหนดความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์การประเมินเป็นอันดับแรก เพราะวัตถุประสงค์เป็นทิศทางในการดำเนินงาน วัตถุประสงค์จะต้องเขียนอย่างชัดเจน และมีความหมายเฉพาะเจาะจงมากที่สุด

จะเห็นได้ว่า จากวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการดังกล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการเป็นการหาแนวทางในการตัดสินใจมุ่งค้นหาสิ่งทีโครงการจะดำเนินการ ขณะดำเนินการและดำเนินการแล้ว โดยจะต้องคำนึงถึงคุณค่า และข้อตกลงต่าง ๆ ของโครงการอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ดำเนินโครงการและผู้บริหารสามารถดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการด้านต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม อันจะทำให้โครงการบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของการประเมินโครงการ

องค์ประกอบที่เป็นแนวทางในการประเมินโครงการ โกวิท ประวาลพฤษ์ (2525 : 7-12) ได้จำแนกองค์ประกอบของการประเมินโครงการเป็น 4 ตอน ตามระยะเวลาของโครงการตั้งแต่ยังมีได้เริ่มลงมือปฏิบัติจนถึงเวลาเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้ว ซึ่งมีรายละเอียดและแนวทางดังต่อไปนี้

1. ตัวโครงการ เป็นการประเมินความเหมาะสม ความสมเหตุสมผลของโครงการ
2. สภาพเมื่อเริ่มต้นโครงการ
3. การดำเนินโครงการ
4. สภาพเมื่อสิ้นสุดโครงการ

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของการประเมินโครงการควรมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ตัวโครงการ สภาพเมื่อเริ่มต้นโครงการ การดำเนินโครงการ และสภาพเมื่อสิ้นสุดโครงการ

รูปแบบของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการมีการแบ่งรูปแบบของการประเมินแตกต่างกันออกไป ซึ่ง สุกพจน์ สุกมลสันต์ และคนอื่น ๆ (2524 : 1-2) ได้พิจารณาจากเกณฑ์หลาย ๆ ประการ ในการจัดรูปแบบการประเมิน โดยอาศัยลักษณะพฤติกรรมเป็นหลัก แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. รูปแบบที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model)
2. รูปแบบการตัดสินคุณค่า (Judgemental Model) เป็นรูปแบบที่ต้องอาศัยคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่าโดยอาศัยเกณฑ์ภายในและเกณฑ์ภายนอก

รูปแบบที่ใช้ในการตัดสินโดยยึดหลักเกณฑ์นี้ ได้แก่ รูปแบบของสเตก (Stake's Model) และรูปแบบของโพรวัส (Provus's Model)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2529 : 2) กล่าวว่า การประเมินโครงการแบ่งได้หลาย ประเภทแล้วแต่เกณฑ์ในการแบ่ง โดยทั่วไปมักนิยมแบ่งการประเมินโครงการตามเกณฑ์ ต่อไปนี้ คือ ระยะเวลา วัตถุประสงค์ รูปแบบการประเมิน และสิ่งที่ถูกประเมิน

สตัฟเฟิลบีม และคนอื่น ๆ (Stufflebeam and others. 1983 : 218-235) ได้เสนอ แบบจำลองชิป (CIPP Model) ในการตัดสินใจซึ่งประกอบไปด้วยการประเมิน 4 ประเภท ได้แก่ การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

จะเห็นได้ว่า การจะใช้ประเภทและรูปแบบของการประเมินโครงการแบบใดนั้น ย่อม ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการ และวัตถุประสงค์ของการประเมิน ในการประเมินโครงการ บางครั้งจำเป็นต้องมีการดัดแปลง บางที่ต้องดัดแปลงทั้งรูปแบบ (Model) เพราะเราไม่ อาจใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งได้โดยตรง จะต้องนำมาดัดแปลงก่อน ในการประเมินโครงการ เรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินี้ก็เช่นกัน ผู้ประเมินไม่ได้ เจาะจงจะใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง แต่ได้ใช้วิธีการที่เป็นการประยุกต์รูปแบบต่าง ๆ ในลักษณะ ของการผสมผสาน

4. การจัดการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ประวัติความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทดลองสอนเด็กพิการทุกประเภทตั้งแต่ปี พ.ศ.2487 โดยจัดตั้งเป็นโรงเรียนเฉพาะ เช่น โรงเรียนสอนคนหูหนวก โรงเรียนสอนคนตาบอด และโรงเรียนสอนคนปัญญาอ่อน เป็นต้น พบว่า เด็กพิการเหล่านี้สามารถเรียนได้จึงทำให้เกิดความคิดที่จะให้เด็กพิการได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2500 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ทดลองจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการให้เรียนร่วมกับเด็กปกติขึ้นในโรงเรียนปกติ

ต่อมามีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 จึงมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญ เพื่อเน้นถึงการให้การศึกษาแก่เด็กพิการ โดยกำหนดว่า รัฐพึงจัดและสนับสนุนผู้ยากไร้ ผู้มีความผิดปกติทางร่างกาย จิตใจ หรือสังคม และผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาให้ได้รับการศึกษาโดยทั่วถึง ส่วนในเรื่องการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการให้การศึกษาแก่เด็กพิการนั้น อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะ หรือจัดรวมในโรงเรียนปกติก็ได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น จึงเห็นได้ชัดว่า ได้มีการเปิดโอกาสในการศึกษาให้แก่เด็กพิการอย่างกว้างขวาง และสามารถจะดำเนินการจัดได้ทุกรูปแบบจึงทำให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต้องรับภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้เด็กพิการด้วย เพราะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กทุกคนที่มีอายุย่างเข้าปีที่แปดถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบห้าอย่างทั่วถึง โดยไม่แยกว่าจะเป็นเด็กพิการหรือเด็กปกติ

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด โดยดำเนินการร่วมกับกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา จนกระทั่งปีงบประมาณ 2529 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดให้มีการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติขึ้น โดยมอบหมายให้สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครดำเนินการ

ในปี พ.ศ.2533 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดกลุ่มงานส่งเสริมการศึกษาพิเศษในระดับประถมศึกษาขึ้นในกองวิชาการ โดยมุ่งหมายให้ทำหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาพิเศษดังนี้

1. มอบหมายให้ศึกษา ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหว และความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาพิเศษระดับประถมศึกษา
2. มอบหมายให้วางแผนดำเนินงานการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนประถมศึกษา
3. มอบหมายให้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนประถมศึกษา
4. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการ
5. จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ เพื่อแสวงหาแนวคิดใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับการพัฒนาการศึกษาพิเศษ สำหรับประถมศึกษา
6. จัดทำเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษระดับประถมศึกษาเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานกับองค์กรและมูลนิธิต่าง ๆ ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กพิการได้มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา
8. ให้คำแนะนำในส่วนที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการศึกษาพิเศษระดับประถมศึกษาแก่หน่วยงานในสังกัด

ดังนั้น จากปีงบประมาณ 2533 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ขยายผลการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมไปยังสำนักงานการศึกษาจังหวัดต่าง ๆ จนถึงปีการศึกษา 2538 มีสำนักงานการศึกษาจังหวัดที่จัดการเรียนร่วม จำนวน 76 จังหวัด ครอบคลุมจังหวัดทั่วประเทศมีจำนวนโรงเรียนและจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ)แยกตามประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

ตาราง 3 การจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ปีการศึกษา 2538
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	จำนวนนักเรียนแยกตามความพิการ				จำนวนนักเรียนรวมทุกประเภท
		การได้ยิน	ตา	สติปัญญา	ร่างกาย	
1. กรุงเทพมหานคร	17	224	-	484	2	710
2. กระบี่	43	11	16	60	39	126

ตาราง 3 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวน โรงเรียน	จำนวนนักเรียนแยกตาม ความพิการ				จำนวน นักเรียนรวม ทุกประเภท
		การ ได้ยิน	ตา	สติ ปัญญา	ร่างกาย	
3. กาญจนบุรี	2	-	-	7	-	7
4. กาฬสินธุ์	-	-	-	-	-	-
5. กำแพงเพชร	2	-	-	-	-	-
6. ขอนแก่น	3	-	27	-	-	27
7. จันทบุรี	2	-	-	-	-	-
8. ฉะเชิงเทรา	17	12	8	28	18	66
9. ชลบุรี	2	2	-	6	-	8
10. ชัยภูมิ	-	-	-	-	-	-
11. เชียงใหม่	215	53	27	388	143	611
12. เชียงราย	1	-	-	29	1	30
13. ชุมพร	2	-	-	-	-	-
14. ชัยนาท	2	-	-	-	-	-
15. ตราด	2	-	-	7	-	7
16. ตาก	2	-	-	22	-	22
17. ตรัง	2	5	-	4	2	11
18. นครราชสีมา	26	-	32	-	-	32
19. นนทบุรี	5	1	-	59	-	60
20. นครนายก	2	-	-	-	-	-
21. นครพนม	69	15	40	68	36	159
22. น่าน	2	15	2	12	2	31
23. นครสวรรค์	3	-	3	-	-	3
24. นครปฐม	2	1	-	18	-	19
25. นครศรีธรรมราช	294	144	187	348	209	888
26. นราธิวาส	1	เริ่มเข้าโครงการปี 2538				-

ตาราง 3 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวน โรงเรียน	จำนวนนักเรียนแยกตาม ความพิการ				จำนวน นักเรียน รวม ทุกประเภท
		การ ได้ยิน	ตา	สติ ปัญญา	ร่าง กาย	
27. บุรีรัมย์	59	30	46	53	38	167
28. ปทุมธานี	2	2	2	-	3	7
29. ปราจีนบุรี	1	-	1	-	-	1
30. ประจวบคีรีขันธ์	2	-	-	21	-	21
31. ปัตตานี	1	เริ่มเข้าโครงการปี 2538				-
32. พระนครศรีอยุธยา	7	2	8	17	4	31
33. พะเยา	-	-	-	-	-	-
34. แพร่	2	-	2	4	1	7
35. พิจิตร	2	-	-	-	-	-
36. พิษณุโลก	112	22	54	49	90	215
37. เพชรบูรณ์	2	-	-	-	-	-
38. เพชรบุรี	2	-	3	5	6	14
39. พังงา	2	เริ่มเข้าโครงการปี 2538				-
40. พัทลุง	2	เริ่มเข้าโครงการปี 2538				-
41. ภูเก็ต	2	เริ่มเข้าโครงการปี 2538				-
42. มุกดาหาร	46	20	20	40	27	107
43. มหาสารคาม	8	-	10	-	-	10
44. แม่ฮ่องสอน	17	4	7	22	4	37
45. ยโสธร	-	-	-	-	-	-
46. ยะลา	2	-	-	12	6	18
47. ร้อยเอ็ด	70	18	15	48	48	129
48. ระนอง	2	3	-	10	2	15
49. ระยอง	3	3	3	2	2	10
50. ราชบุรี	94	23	37	66	47	173

ตาราง 3 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวน โรงเรียน	จำนวนนักเรียนแยกตาม ความพิการ				จำนวน นักเรียน รวม ทุกประเภท
		การ ได้ยิน	ตา	สติ ปัญญา	ร่างกาย	
51. ลพบุรี	76	30	47	88	57	222
52. ลำปาง	3	-	14	-	-	14
53. ลำพูน	2	1	-	45	-	46
54. เลย	126	35	97	130	89	351
55. ศรีสะเกษ	167	74	150	280	126	630
56. สกลนคร	72	16	21	48	53	138
57. สงขลา	1	1	3	11	1	16
58. สตูล	2	เริ่มเข้าโครงการปี 2538				
59. สมุทรสงคราม	2	เริ่มเข้าโครงการปี 2538				
60. สมุทรสาคร	1	2	-	13	-	15
61. สระบุรี	1	-	-	-	5	5
62. สระแก้ว	67	15	31	61	48	155
63. สิงห์บุรี	2	เริ่มเข้าโครงการปี 2538				
64. สุโขทัย	49	6	23	38	41	108
65. สุพรรณบุรี	2	25	-	15	-	40
66. สุราษฎร์ธานี	2	3	9	3	5	20
67. สุรินทร์	301	84	191	73	405	753
68. สมุทรปราการ	11	1	-	19	3	23
69. หนองคาย	2	เริ่มเข้าโครงการปี 2538				
70. หนองบัวลำภู	4	5	2	67	1	75
71. อ่างทอง	2	-	-	3	-	3
72. อุบลราชธานี	5	-	13	7	-	20
73. อำนาจเจริญ	3	1	-	6	-	7

ตาราง 3 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวน โรงเรียน	จำนวนนักเรียนแยกตาม ความพิการ				จำนวน นักเรียน รวม ทุกประเภท
		การ ได้ยิน	ตา	สติ ปัญญา	ร่างกาย	
74. อุทัยธานี	-	-	-	-	-	-
75. อุดรธานี	-	-	-	-	-	-
76. อุดรดิตถ์	2	เริ่มเข้าโครงการปี 2538				
รวม	2063	909	1151	2796	1564	6420

การจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินั้น ได้ดำเนินการมาจนถึงปัจจุบันรวมเวลาได้ 9 ปี (2529-2538) และจะต้องดำเนินการต่อไปในอนาคตเช่นเดียวกับการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กปกติ เพราะเป็นหน้าที่โดยตรงของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ นอกจากนั้นนโยบายการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ก็ทำให้การจัดการศึกษาพิเศษต้องขยายตามไปด้วย ดังนั้น ในอนาคตการจัดการศึกษาพิเศษของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะระดับประถมศึกษาเท่านั้น เราจะต้องดำเนินการต่อไปในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นด้วย ในขณะเดียวกันการจัดการศึกษาให้กับเด็กระดับก่อนประถมศึกษาก็เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติด้วย จึงทำให้การจัดการศึกษาพิเศษต้องรวมไปถึงเด็กระดับก่อนประถมศึกษาด้วยเช่นกัน จะเห็นได้ว่าหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษนั้น กว้างขวางมาก จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ส่วนหนึ่งจะได้อาจการประเมินโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ดำเนินการมาแล้ว โดยการนำส่วนที่ดีมาปรับปรุงและแก้ไขส่วนที่บกพร่อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการในช่วงต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

จากการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวกับการประเมินโครงการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการกับเด็กปกติเท่าที่ผ่านมามีน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นการสำรวจความคิดเห็นหรือทัศนคติของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน และการศึกษาองค์ประกอบหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนร่วมซึ่งเป็นการวิจัยที่นับว่ามีความใกล้เคียง ผู้วิจัยจึงรวบรวมไว้ดังนี้

กาญจนา คงทอง

(2528 : 54-59) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการพูดและมโนภาพแห่งตนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเรียนในชั้นเรียนเฉพาะกับชั้นเรียนร่วม พบว่า ความสามารถทางการพูดของนักเรียนในชั้นเรียนเฉพาะและชั้นเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน แต่ความสามารถทางการพูดของเด็กที่มีระดับการได้ยินต่างกัน พบว่า ความสามารถทางการพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนมโนภาพแห่งตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนร่วมกับเด็กปกติมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนเฉพาะ

ทองคำ ผดุงสุข (2531 : 73) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติพบว่า ตัวแปรสำคัญที่เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคือ ทัศนคติของครูผู้สอน ระดับสติปัญญาของเด็ก ทัศนคติของผู้ปกครองและระดับการสูญเสียการได้ยินของเด็ก

นิตยา นิลคูหา (2534 : 60 - 62) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนร่วมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า ทัศนคติของผู้บริหาร ทัศนคติของครูผู้สอน ทัศนคติของเด็กปกติ และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนั้น มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นันทิยา ชัยนิคม (2535 : 87) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนตัวอย่างจัดการเรียนร่วม ระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญากับเด็กปกติในจังหวัดอุดรธานี พบว่า โรงเรียนในกลุ่มทดลองสามารถดำเนินการตามโครงการคือ ด้านการเรียนการสอน ความพร้อมของโรงเรียน ความร่วมมือและสนับสนุนจากชุมชนและผู้ปกครอง การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน การพัฒนาบุคลากร และโอกาสในการเรียนร่วมกับเด็กปกติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เพราะโรงเรียนในโครงการค่อนข้างจะมีความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ และบุคลากร ทำให้การดำเนินการตามโครงการเรียนร่วมประสบผลสำเร็จ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่กล่าวมาแล้วทำให้สรุปได้ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ นั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเด็กที่เรียนในชั้นพิเศษ เฉพาะ นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่าแล้ว ยังมีวุฒิภาวะทางสังคมค่อนข้างดี สามารถจะรวมกลุ่ม เล่น และทำกิจกรรมร่วมกับเด็กปกติได้ดี รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และยังพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คือ ทักษะคิดของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ระดับสติปัญญา และระดับการสูญเสีย การได้ยินของเด็ก ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษต่อไป

งานวิจัยต่างประเทศ

เอลเซอร์ (Elser. 1959 : 304-309) ได้ทำการศึกษาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ พบว่า นักเรียนเหล่านี้ได้รับการยอมรับจากเพื่อนที่เป็นเด็กปกติ น้อยมาก

เทลฟอร์ด และซอเวรี่ (Telford and Sawrery. 1972 : 310) ได้ศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผลการศึกษา พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในโรงเรียนเฉพาะ

แวน เดน ฮอร์สท์ (Van Den Horst. 1971 : 398-414) ได้ทำการศึกษาเด็กหูตึงที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ และเด็กหูตึงที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเฉพาะ จำนวน 236 คน เด็กทั้งสองกลุ่มนี้มีระดับสติปัญญา อายุ ระดับชั้นเรียน และระดับการได้ยินเท่าเทียมกัน ผลการศึกษาพบว่า เด็กหูตึงที่เรียนร่วมกับเด็กปกติได้รับประโยชน์ทางด้านวิชาการเป็นอย่างดี แต่ก็มีเด็กหูตึงที่เรียนร่วมกับเด็กปกติถึงร้อยละ 32 ที่มีปัญหาเรื่องการปรับตัว

ทัฟส์ (Tufts. 1985) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของครูการศึกษาพิเศษ ครูที่สอนเด็กปกติ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองเด็กปกติและผู้ปกครองเด็กพิเศษที่มีต่อการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีปัญหาทางภาษากับเด็กปกติที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตเมืองลอสแอนเจลิส แคลิฟอร์เนีย การศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่มดังกล่าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าเพศชายกับเพศหญิงมีทัศนคติต่อการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน อายุทำให้ทัศนคติของบุคคลดังกล่าวแตกต่างกัน ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานไม่ทำให้ทัศนคติต่อการเรียนร่วมแตกต่างกัน

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเด็กที่เรียนในโรงเรียนเฉพาะ และเด็กเหล่านี้ยังมีนิสัยที่ดีในการศึกษาเล่าเรียน ยิ่งไปกว่านั้นผลการฝึกทางด้านภาษาและ

การพูดของเด็กเหล่านี้ นี้ยังเป็นผลดีจนทำให้สามารถพูดติดต่อกับเพื่อนร่วมชั้นคนอื่น ๆ ได้ แต่ก็มีเด็กหูตึงที่เรียนร่วมไม่กี่คนที่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนที่เป็นเด็กปกติน้อยมาก ซึ่งทำให้เด็กเหล่านี้ประสบปัญหาทางบุคลิกภาพและการปรับตัว

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ความคิดเห็นของผู้อำนวยความสะดวกการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษ สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีต่อโครงการเรียนร่วมของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความแตกต่างกัน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และ นักเรียนปกติที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกันมีความแตกต่างกัน
3. ลักษณะนิสัยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและนักเรียนปกติที่ เรียนร่วมในชั้นเดียวกันมีความแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมิน

การประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ มีวัตถุประสงค์ในการประเมินคือ เพื่อประเมินการดำเนินโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเรื่องการบริหารโครงการ วิธีการคัดแยกเด็ก และการจัดโปรแกรมเสริม และหรือกิจกรรมพิเศษในโครงการเรียนร่วม และเพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่

1.1.1	ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	55	คน
1.1.2	ผู้บริหารโรงเรียน	185	คน
1.1.3	ศึกษานิเทศก์อำเภอ	55	คน
1.1.4	ครูการศึกษาพิเศษ	210	คน
1.1.5	นักเรียนเรียนร่วมชั้น ป.4 และ ป.6	120	คน
1.1.6	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม	120	คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1.2.1	ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	30	คน
1.2.2	ผู้บริหารโรงเรียน	50	คน
1.2.3	ศึกษานิเทศก์	30	คน
1.2.4	ครูการศึกษาพิเศษ	50	คน
1.2.5	นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	20	คน
1.2.6	ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม	20	คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. แนวทางในการประเมิน

แนวทางในการประเมินโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในแต่ละวัตถุประสงค์ มีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อประเมินการดำเนินงานของโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเรื่องการบริหารโครงการ วิธีการคัดแยกเด็ก การจัดโปรแกรมเสริม และ/หรือกิจกรรมพิเศษ

ตัวแปรที่จะศึกษา 1 ด้านการบริหารโครงการ ได้แก่ ประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารโครงการ

แนวทางในการประเมิน

1. ประเมินความเหมาะสมของกระบวนการบริหารโครงการในเรื่อง การวางแผนการจัดโครงสร้าง การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงานผล และการงบประมาณ

ตัวแปรที่จะศึกษา 2 การคัดแยกนักเรียนเข้าโครงการ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์โครงการ และวิธีการคัดแยก

แนวทางในการประเมิน

1. ประเมินวิธีการที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์
2. ประเมินความเหมาะสมของวิธีการคัดแยกนักเรียนเข้าเรียน

ตัวแปรที่จะศึกษา 3 การจัดโปรแกรมเสริม และ/หรือกิจกรรมพิเศษในโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ กระบวนการสอนของครู กระบวนการเรียนของนักเรียน

แนวทางในการประเมิน

1. ประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการสอนตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมเสริม และ/หรือกิจกรรมพิเศษ
2. ประเมินประสิทธิภาพของนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในโปรแกรมเสริมและ/หรือกิจกรรมพิเศษ
3. ประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมเสริม และ/หรือกิจกรรมพิเศษใช้ได้ผลและมีส่วนช่วยในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตัวแปรที่จะศึกษา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่อยู่ในโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความรู้ ความสามารถ และลักษณะนิสัยตามหลักสูตรเพียงใด

แนวทางในการประเมิน

1. ประเมินผลสัมฤทธิ์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยเปรียบเทียบกับเด็กปกติ
2. ประเมินลักษณะนิสัย ในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การพัฒนาตนเอง การปรับตัวเข้ากับสังคม และอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข โดยเปรียบเทียบกับเด็กปกติ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

1. แบบสอบถาม
2. แบบสัมภาษณ์

รายละเอียดของเครื่องมือ

ฉบับที่ 1

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ ถามเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จ ตำแหน่งทางบริหาร หรือตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ในการสอน ระยะเวลาที่ทำงาน ในโครงการ การเพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ กิจกรรมที่จัดให้กับบุคลากรในโครงการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของโครงการ ความเป็นไปได้ที่จะบรรลุจุดมุ่งหมาย การประชาสัมพันธ์โครงการ วิธีการคัดแยกนักเรียนเข้าโครงการ ความพอเพียงของงบประมาณและบุคลากรในโครงการ ความรู้สึกต่อการทำงานในโครงการ การให้แรงเสริมแก่บุคลากร การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนดีและส่วนที่ควรปรับปรุงของโครงการ

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับการปฏิบัติ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดโปรแกรมเสริม และ/หรือกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ และความพึงพอใจในผลของการจัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ฉบับที่ 2

แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ปกครองและเด็กในความปกครอง

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อโครงการเรียนร่วม
ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ใช้แบบสอบถาม สอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเรียนร่วมของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยแยกเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาในเทศก์จังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

4.2 ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

4.3 ใช้วิธีคัดลอกข้อมูล เช่น การคัดลอกคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับ
ลักษณะนิสัยของนักเรียนในโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ

4.4 ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารและรายงานต่าง ๆ ตามรายละเอียดดังนี้

4.4.1 โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับ
เด็กปกติปี 2529-2537

4.3.2 เอกสารรายงานสภาพการดำเนินงานการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถม
ศึกษา (2529-2532)

4.4.3 รายงานสรุปการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษา
สำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530 - 2534)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติ
ทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC + เวอร์ชัน 4.0
การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยถือเกณฑ์ของจอห์น ดับเบิลยู เบสท์ (Best. 1970 :
174-175) ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายความว่า เห็นด้วยมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายความว่า เห็นด้วยมาก

2.50 - 3.49 หมายความว่า เห็นด้วยปานกลาง

1.50 - 1.49 หมายความว่า เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วย

ในการประเมินครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์ของ
การประเมินเป็นหลัก หลังจากนั้นก็กำหนดรายการตัวแปรที่จะศึกษา หรือลักษณะข้อมูลที่

ต้องการ แหล่งข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ ข้อมูล ตลอดจนแนวทางในการตัดสินใจเชิงประเมิน หรือกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ซึ่ง ผู้วิจัยสรุปได้ตามตารางที่ 4

ตาราง 4 วิเคราะห์แนวทางในการประเมินโครงการ

วัตถุประสงค์ ของ การประเมิน	ตัวแปร ที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	วิธีเก็บ รวบรวม ข้อมูล	วิธีการ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์การ ประเมิน
1. เพื่อประเมิน การดำเนินงาน ของโครงการใน เรื่องการบริหาร โครงการ กระบวนการ คัดแยกและการ จัดโปรแกรม เสริม และ/หรือ กิจกรรมพิเศษ	1. ประสิทธิภาพ ของ กระบวนการ บริหาร พิจารณาจาก 1.1 การ วางแผน โครงการ 1.2 การ จัดโครงสร้าง การบริหาร โครงการ 1.3 การ จัดบุคลากร ประจำ โครงการ 1.4 การ อำนวยความสะดวก สั่งงาน 1.5 การ ประสานงาน 1.6 การ รายงาน	1. ราย ละเอียด โครงการและ เอกสาร โครงการ 2. รายงาน การประชุม สัมมนา 3. รายงาน การอบรมครู 4. รายงาน ความก้าว- หน้าของ โครงการ 5. แผน พัฒนา เศรษฐกิจ และสังคม แห่งชาติ ระยะที่ 6-7 6. หลักฐาน การ งบประมาณ	1. แบบ สำรวจ ข้อมูล 2. แบบ สอบถาม	1. คัด ลอก/ ถ่าย เอกสาร 2. สอบ ถาม	1. วิเคราะห์ เนื้อหาสาระ และรูปแบบ ของการ บริหาร โครงการ 2. กำหนด หาค่าสถิติ แล้วบรรยาย ซึ่งจะสะท้อน ภาพของ กระบวนการ บริหาร โครงการ	1. แนวนโยบาย และเป้าหมาย ของโครงการ ตรงกับความ ต้องการของ ประเทศ 2. มีการวาง แผนโครงการ เป็นสายลักษณะ อักษรชัดเจน และมีความเป็น ไปได้ 3. มีการจัด โครงการบริหาร ที่เอื้ออำนวยต่อ การดำเนิน โครงการ 4. มีบุคลากร ประจำโครงการ ที่เหมาะสมและ เพียงพอ

ตาราง 4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของ การประเมิน	ตัวแปร ที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	วิธีเก็บ รวบรวม ข้อมูล	วิธีการ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์การ ประเมิน
	<p>1.7 การ งบประมาณ</p> <p>7. แผนและ กิจกรรมการ พัฒนาบุคลากร ในโครงการ</p> <p>8. เจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องทุก ระดับ</p> <p>9. ความคิด เห็นของ บุคลากรที่ เกี่ยวข้องกับ โครงการ</p> <p>2. กระบวนการ การคิดแยก เด็ก พิจารณาจาก</p> <p>2.1 การ ประชาสัมพันธ์</p> <p>2.2 วิธีการ คิดแยก</p>	<p>1. ราย ละเอียด โครงการ และเอกสาร โครงการ</p> <p>2. รายงาน โครงการ</p>	<p>1. แบบ สำรวจ ข้อมูล</p> <p>2. แบบ สอบถาม</p>	<p>1. คัด ลอก/ รวบรวม เอกสาร ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2. สอบ ถาม บุคลากร ที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>1. แจก แจง ความถี่หา ค่ามัธยิม เลขคณิต และเปรียบเทียบ</p> <p>2. สอบ ถาม ความแตก ต่าง</p>	<p>5. มีผู้รับผิดชอบ ดำเนินการอย่าง มีประสิทธิภาพ</p> <p>6. มีการประสาน งานที่ดีในทุก ระดับ</p> <p>7. มีการรายงาน เป็นลายลักษณ์ อักษรและ สม่ำเสมอ</p> <p>8. มีงบประมาณ สำหรับดำเนิน โครงการที่รู้ ล่วงหน้าและ มีงบประมาณ เพียงพอ</p> <p>1. มีการประชา สัมพันธ์ที่ถูกต้อง ทั่วถึงและ เหมาะสมกับ ระยะเวลาการ รับสมัครนักเรียน</p> <p>2. เครื่องมือที่ใช้ คิดแยกมีความ เป็นมาตรฐาน และครอบคลุม</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของ การประเมิน	ตัวแปร ที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	วิธีเก็บ รวบรวม ข้อมูล	วิธีการ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์การ ประเมิน
	3. การจัด โปรแกรมเสริม และ/หรือ กิจกรรมพิเศษ พิจารณาจาก 3.1 กระบวนการ เรียนการสอน 3.2 พฤติกรรม การสอนของครู 3.3 พฤติกรรม เรียนของ นักเรียน 3.4 เอกสาร การจัด โปรแกรมเสริม หรือกิจกรรม พิเศษ	3. ความ คิดเห็นของ บุคลากรที่ เกี่ยวข้องกับ โครงการ 1. เอกสาร การจัด โปรแกรม เสริมและ กิจกรรม พิเศษ 2. บุคลากร ที่เกี่ยวข้อง กับโครงการ 3. นักเรียน	1. แบบ สำรวจ ข้อมูล 2. แบบ สอบถาม 3. แบบ สังเกต	1. คัด ลอก/ รวบรวม เอกสาร ที่เกี่ยวข้อง 2. สอบ ถาม บุคลากรที่ เกี่ยวข้อง ข้อง	3.วิเคราะห์ สรุปผลจาก รายงาน โครงการ 1.วิเคราะห์ เนื้อหาเพื่อ ศึกษาแนว ทางและรูปแบบ ของ โปรแกรม เสริมหรือ กิจกรรม พิเศษ 2. กำหนด สถิติเชิง บรรยาย เพื่อชี้ให้ เห็นประ สิทธิภาพ ของ โปรแกรม เสริมหรือ กิจกรรม พิเศษ	3. วิธีการที่ใช้ คัดแยกเหมาะสม และถูกต้อง 1. เปรียบเทียบ กับโครงการจัด โปรแกรมเสริม หรือกิจกรรม พิเศษที่วางแผน ไว้ 2. โปรแกรม เสริมหรือกิจ กรรมพิเศษมีคุณ ภาพ เหมาะสมและ สามารถพัฒนา เด็กได้เต็ม ศักยภาพ

ตาราง 4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของ การประเมิน	ตัวแปร ที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	วิธีเก็บ รวบรวม ข้อมูล	วิธีการ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์การ ประเมิน
2. เพื่อประเมิน ประสิทธิผลของ โครงการ	1. ผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียน ที่มีความ- บกพร่องทาง การได้ยิน เรียนร่วมในชั้น ป.4 และ 6 2. ลักษณะ นิสัยของ นักเรียนที่มี ความบกพร่อง ทางการได้ยิน	คะแนนผล การทดสอบ นักเรียน คะแนน การผ่าน จุดประสงค์ ใน ป.02 และ ป.02- 2	แบบ ทดสอบ แบบ คัดลอก ข้อมูล	ทดสอบ นักเรียน เรียนร่วม ชั้น ป.4 และ 6 คัดลอก ข้อมูล จาก เอกสาร ป.02 และ ป.02-2	3. แจก แจง ความถี่ และ คำนวณ ค่าร้อยละ วิเคราะห์ คะแนนผล สัมฤทธิ์ และหาค่า สถิติ วิเคราะห์ เนื้อหา ของ ลักษณะ นิสัยใน ป. 02 และ หาค่าสถิติ	นักเรียนที่มี ความบกพร่อง ทางการได้ยิน มีคะแนน ผลสัมฤทธิ์ผ่าน ตามเกณฑ์การ วัดผลของ กระทรวง ศึกษาธิการ ร้อยละ 80 ของ นักเรียนที่มี ความบกพร่อง ทางการได้ยิน ผ่านจุดประสงค์ ด้านลักษณะ นิสัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ครั้งนี้ ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution

SS แทน ค่าผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)

MS แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)

df แทน ระดับขั้นความเสรี (Degree of Freedom)

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน
และครูผู้สอน ที่มีต่อโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ในด้านกระบวนการบริหารโครงการ
ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ วิธีการคัดแยกเด็ก และการจัดโปรแกรมเสริม
และหรือกิจกรรมพิเศษ สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการ
ได้ยิน และนักเรียนปกติที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกัน
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์ลักษณะนิสัยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และ
นักเรียนปกติที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกัน
- ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการ
เรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1

วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีต่อโครงการเรียน
ร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม
ที่มีต่อโครงการ
3. ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านกระบวนการบริหารโครงการ
4. ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามด้านประสิทธิภาพของโครงการ
5. ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามด้านกระบวนการคัดแยกเด็ก
6. ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามด้านการจัดโปรแกรมเสริม และหรือ
กิจกรรมพิเศษ

รายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละข้อได้นำเสนอดังตาราง 5-13 ดังนี้

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ส่งแบบ กลับมา	จำนวนผู้ตอบ คิดเป็นร้อยละ
1	ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	30	22	73.33
2	ศึกษานิเทศก์	30	25	83.33
3	ผู้บริหารโรงเรียน	50	38	76.00
4	ครูผู้สอน	50	40	80.00
5	นักเรียนที่มีความบกพร่องทาง การได้ยิน	20	20	100
6	ผู้ปกครอง	20	20	10
	รวม	200	165	82.50

จากตาราง 5 พบว่า ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และกลุ่มผู้ปกครองตอบแบบสอบถาม ส่งกลับได้มากที่สุดร้อยละ 100 ส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ส่งแบบสอบถามกลับได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ร้อยละ 73.33 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม ส่งแบบสอบถามกลับ ร้อยละ 82.50

จากแบบสอบถามที่ได้รับกลับทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำคำตอบมาวิเคราะห์ความคิดเห็น ดังตารางต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีต่อ โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 6

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ จำแนกตามตำแหน่งงาน

ลำดับที่	กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S.D.
1	ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	14	3.3385	.4836
2	ศึกษานิเทศก์	18	2.8902	.5811
3	ผู้บริหารโรงเรียน	33	3.0424	.6030
4	ครูผู้สอน	30	3.0227	.5419

จากตาราง 6 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน เท่ากับ 3.3385 2.8902 3.0424 และ 3.0227 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน เห็นด้วยกับโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งงานแล้ว พบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เห็นด้วยมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ส่วนผู้ที่เห็นด้วยอันดับสุดท้ายคือ ศึกษานิเทศก์จังหวัด

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีต่อกระบวนการบริหารโครงการ แยกเป็นด้านต่าง ๆ คือ ด้านการวางแผน การจัดโครงสร้าง การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงานการติดตามผล และการงบประมาณ ดังตาราง 7-13

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการบริหาร
โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
ด้านการวางแผนโครงการ

ที่	กระบวนการบริหารโครงการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิด
1	จุดมุ่งหมายของโครงการมีความชัดเจน	3.82	0.71	มาก
2	จุดมุ่งหมายของโครงการสอดคล้อง กับความต้องการของสังคมปัจจุบัน	3.98	0.80	มาก
3	จุดมุ่งหมายของโครงการสามารถนำไป ปฏิบัติได้	3.59	0.84	มาก
4	โครงการสอดคล้องกับนโยบายและแผนงาน ของหน่วยงาน	3.61	0.83	มาก
5	การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โครงการมีความเหมาะสม	3.52	0.93	มาก
6	การประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นในการกำหนด ขั้นตอนของงานมีความชัดเจน	3.26	0.95	ปานกลาง
7	การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของ บุคลากรในโครงการมีความเหมาะสม	3.50	0.78	มาก
8	การกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานมี ความถูกต้อง และ เหมาะสมกับระยะเวลาดำเนินการ	3.44	0.80	ปานกลาง
9	การทำเอกสารคู่มือปฏิบัติงานสำหรับ ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานมีความชัดเจน เข้า ใจง่ายและสะดวกต่อการปฏิบัติ	3.30	0.89	ปานกลาง
	รวม	3.94	0.72	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
โรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโครงการพัฒนารูปแบบ
การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในด้านการวางแผนโครงการสอดคล้อง
กับความต้องการของสังคมปัจจุบันมากเป็นอันดับแรก ส่วนการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
ของบุคลากรในโครงการมีความเหมาะสมมากเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการบริหาร
โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
ด้านการจัดโครงสร้างการบริหารโครงการ

ที่	กระบวนการบริหารโครงการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิด
1	การกำหนดแผนภูมิการบริหารโครงการใน แผน ปฏิบัติงานของจังหวัดมีความชัดเจน	3.23	0.92	ปานกลาง
2	การกำหนดขอบข่ายและหน้าที่ในหน่วยงาน แต่ละระดับดีและครอบคลุม	3.15	0.96	ปานกลาง
3	การกำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบใน สปจ., สปอ. และโรงเรียนมีความเหมาะสม	3.37	0.94	ปานกลาง
	รวม	3.25	0.84	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
โรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโครงการพัฒนารูปแบบ
การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในด้านการจัดโครงสร้างการบริหาร
โครงการ โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับความชัดเจน
ของแผนภูมิการบริหาร การกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานแต่ละระดับมีความครอบคลุม และ
ความเหมาะสมของบุคลากรที่รับผิดชอบในระดับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และโรงเรียน

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการบริหาร
โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
ด้านการจัดบุคลากรประจำโครงการ

ที่	กระบวนการบริหารโครงการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิด
1	หน่วยงานมีคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรอย่างชัดเจน	3.50	1.09	มาก
2	ผู้บริหารโรงเรียนร่วมมีความรู้ ความเข้าใจในธรรมชาติของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.34	0.89	ปานกลาง
3	ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาพิเศษ	3.54	0.94	มาก
4	จำนวนครูการศึกษาพิเศษมีพอเพียงกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความต้องการ พิเศษ	2.42	1.12	น้อย
5	ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในด้านการศึกษาพิเศษ	3.10	0.96	ปานกลาง
6	ครูและบุคลากรผู้ร่วมดำเนินโครงการได้รับความรู้ และแนวปฏิบัติที่เหมาะสม	3.05	0.85	ปานกลาง
7	โรงเรียนคัดเลือกครูผู้สอนตรงตามสาขาที่จบการศึกษา	2.44	1.08	น้อย
8	การคัดเลือกครูผู้สอนตรงตามความถนัด	2.92	0.97	ปานกลาง
9	การคัดเลือกครูผู้สอนตรงตามความสนใจ	3.14	0.89	ปานกลาง
10	บุคลากรทางการศึกษาพิเศษมีโอกาสได้เข้าประชุมสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาโครงการ	2.94	1.12	ปานกลาง
	รวม	3.04	0.67	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในด้านการจัดบุคลากรประจำโครงการ

โดยเฉลี่ยมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเห็นเกี่ยวกับเจตคติที่ต่อการจัดการศึกษาพิเศษของผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วม และความชัดเจนของคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรของหน่วยงานอยู่ในระดับมาก ส่วนความพอเพียงของครูการศึกษาพิเศษ และการคัดเลือกครูผู้สอนตรงตามสาขาที่จบการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการบริหาร
โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
ด้านการอำนวยการสั่งการ

ที่	กระบวนการบริหารโครงการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิด
1	หน่วยงานมีการสั่งการตามสายงานบังคับบัญชา เป็นขั้นตอนอย่างละเอียดสะดวกต่อการปฏิบัติ	3.22	1.00	ปานกลาง
2	ปฏิทินการปฏิบัติงานสอดคล้องกับการดำเนินงานประจำปีและระยะเวลา	3.29	0.91	ปานกลาง
3	ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรในการดำเนินงานตามสภาพปัญหาและความต้องการ	3.30	0.96	ปานกลาง
	รวม	3.27	0.85	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในด้านการอำนวยการสั่งการตามสายงานบังคับบัญชา เป็นขั้นตอนอย่างละเอียดสะดวกต่อการปฏิบัติ ปฏิทินการปฏิบัติงานสอดคล้องกับระยะเวลาการดำเนินงานประจำปี และผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรในการดำเนินงานตามสภาพปัญหาและความต้องการ

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการบริหาร
โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
ด้านการประสานงาน

ที่	กระบวนการบริหารโครงการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิด
1	หน่วยงานมีการประชุมชี้แจงนโยบายเกี่ยวกับ สาระสำคัญของการดำเนินโครงการเรียนร่วม ระหว่าง สปช., สปจ., สปอ./ก. และ โรงเรียน	2.92	1.05	ปานกลาง
2	ฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการมีการติดต่อ ประสานงานอย่างสะดวกและรวดเร็ว	3.16	0.99	ปานกลาง
3	บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการแต่ละระดับ มีความร่วมมือด้วย	3.49	0.89	ปานกลาง
4	บุคลากรจากหน่วยงานอื่น เช่น นักสังคม สงเคราะห์ แพทย์เฉพาะทาง นักจิตวิทยา นักแก้ไขการพูด ฯลฯ ให้ความร่วมมือในการ ดำเนินงานด้วยดี	2.60	1.08	ปานกลาง
	รวม	3.04	0.80	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
โรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโครงการพัฒนารูปแบบ
การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในด้านการประสานงาน ความคิดเห็น
ทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความเห็นเกี่ยวกับการประสานงานเป็นอันดับแรก ส่วน
ความร่วมมือของบุคลากรจากหน่วยงานอื่น เช่น นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์เฉพาะทาง
นักจิตวิทยา นักแก้ไขการพูด ฯลฯ เป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
 ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการบริหาร
 โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
 ด้านการติดตามประเมินผล

ที่	กระบวนการบริหารโครงการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิด
1	หน่วยงานจัดผู้มีหน้าที่ติดตามประเมินผล ณ พื้นที่ปฏิบัติการอย่างชัดเจน	2.98	1.08	ปานกลาง
2	หน่วยงานมีข้อมูลผลการติดตามครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน	3.10	1.02	ปานกลาง
3	ข้อมูลมีคุณภาพแสดงความสำเร็จ รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรค	3.06	1.01	ปานกลาง
4	หน่วยงานมีการนำผลการติดตามประเมินผล มาใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน	3.13	0.92	ปานกลาง
	รวม	3.06	0.90	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
 โรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโครงการพัฒนารูปแบบ
 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในด้านการติดตามประเมินผล
 ความคิดเห็นทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความเห็นเกี่ยวกับการนำผลการประเมินมาใช้
 ปรับปรุงงานอยู่ในอันดับแรก ส่วนความคิดเห็นอันดับสุดท้ายคือ ความคิดเห็นในเรื่องหน่วยงาน
 จัดผู้มีหน้าที่ติดตาม ประเมินผล ณ พื้นที่ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
 ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการบริหาร
 โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
 ด้านงบประมาณ

ที่	กระบวนการบริหารโครงการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิด
1	จำนวนงบประมาณที่ได้รับมีความเหมาะสม	2.68	1.03	ปานกลาง
2	หน่วยงานจัดหางบประมาณล่วงหน้าเพื่อ สะดวกต่อการวางแผน	2.82	0.95	ปานกลาง
3	ผู้รับผิดชอบโครงการใช้จ่ายงบประมาณ สะดวกและคล่องตัว	2.83	1.00	ปานกลาง
4	ผู้รับผิดชอบโครงการได้จัดทำรายงานการ ใช้จ่ายงบประมาณประจำภาคและประจำปี	2.89	1.07	ปานกลาง
	รวม	2.80	0.85	ปานกลาง

จากตาราง 13 พบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
 โรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโครงการพัฒนารูปแบบ
 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ด้านงบประมาณ ความคิดเห็นด้าน
 งบประมาณ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการ
 ใช้จ่ายงบประมาณประจำภาค และประจำปีของผู้รับผิดชอบโครงการเป็นอันดับแรก ส่วน
 จำนวนงบประมาณที่ได้รับมีความเหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการเป็น
 อันดับสุดท้าย

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
 ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด/สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในเรื่องประสิทธิภาพของโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการ
 ศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ดังตารางที่ 14

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อประสิทธิภาพของโครงการพัฒนา
รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในด้านกระบวนการ
คัดแยกเด็ก

ที่	การปฏิบัติตามโครงการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิด
1	หน่วยงานสำรวจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในเขตบริการของโรงเรียน	3.04	0.98	ปานกลาง
2	ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการที่ รับผิดชอบในการคัดแยก	2.82	1.15	ปานกลาง
3	คณะกรรมการมีการประชุมเพื่อวางแผนการ คัดแยกเด็กร่วมกัน	2.63	1.10	ปานกลาง
4	หน่วยงานจัดประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การใช้เครื่องมือในการวินิจฉัยคัดแยกเด็ก	2.48	1.12	ปานกลาง
5	บุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้เครื่องมือในการวินิจฉัย แยกเด็ก	2.51	1.07	ปานกลาง
6	การคัดแยกเด็กถูกต้องตามหลักวิชาการและ เป็นไปตามเกณฑ์ของ สปช.	2.54	1.08	ปานกลาง
7	หน่วยงานมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง และชัดเจนในเรื่องการรับสมัครเด็กที่มี ความต้องการพิเศษร่วมกัน	2.87	1.09	ปานกลาง
	รวม	2.76	0.82	ปานกลาง

จากตาราง 14 พบว่า ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีต่อการ
ปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการพัฒนาพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วม
กับเด็กปกติในด้านกระบวนการคัดแยกเด็กคือ ความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่า การปฏิบัติอยู่ใน
ระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วจะเห็นว่าหน่วยงานสำรวจเด็กที่มีความต้องการ
พิเศษในเขตบริการของโรงเรียนอยู่ในอันดับแรก ส่วนการจัดประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการ
ใช้เครื่องมือและการวินิจฉัยคัดแยกเด็กอยู่ในอันดับสุดท้าย

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด/สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผู้บริหาร
โรงเรียน และครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้านการจัดโปรแกรมเสริมหรือกิจกรรม
พิเศษ ได้แสดงไว้ดังตาราง 15

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีต่อการปฏิบัติตามโครงการพัฒนา
รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ด้านการจัดโปรแกรม
เสริมและหรือกิจกรรมพิเศษ

ที่	การปฏิบัติตามโครงการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิด
1	โรงเรียนจัดประชุมให้ความรู้แก่ครูการศึกษา พิเศษเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะ รายบุคคล (IEP)	2.48	1.09	น้อย
2	ครูผู้สอนมีการสำรวจความพร้อมของเด็ก ก่อน การจัดโปรแกรมการสอน	3.33	0.90	ปานกลาง
3	ครูผู้สอนปรับแผนการสอนให้เหมาะสมกับ สภาพ ของเด็กแต่ละคน	3.32	0.84	ปานกลาง
4	โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหรือกิจกรรมพิเศษ ให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.17	0.81	ปานกลาง
5	โรงเรียนจัดทำแฟ้มข้อมูลเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ เช่น ประวัติส่วนตัว พัฒนาการด้าน ต่าง ๆ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นต้น	3.27	0.99	ปานกลาง
6	หน่วยงานมีการจัดกิจกรรมนันทนาการ ให้กับ ครูการศึกษาพิเศษ	2.33	1.05	น้อย
7	โรงเรียนมีการจัดให้ครูการศึกษาพิเศษได้ไป ทัศนศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้อง	2.18	1.11	น้อย
8	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายในเกี่ยวกับ การเรียนร่วม	2.78	1.01	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ที่	การปฏิบัติตามโครงการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิด
9	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการ มีการนิเทศ ติดตามผลโครงการ	2.94	1.06	ปานกลาง
10	มีการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับ ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.31	0.98	ปานกลาง
11	โรงเรียนกับชุมชนมีความร่วมมือกันในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษ	2.89	1.00	ปานกลาง
12	หน่วยงานเชิญนักวิชาชีพเฉพาะมาช่วยฟื้นฟู สมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	1.89	0.92	น้อย
13	บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ	2.94	0.96	ปานกลาง
14	คณะทำงานดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเด็ก และ คัดเลือกเข้าโครงการเรียนร่วม	2.86	0.86	ปานกลาง
15	คณะทำงานดำเนินการคัดเลือกโรงเรียน และครู ที่จะจัดการศึกษาพิเศษแก่เด็กที่มี ความต้องการพิเศษ	2.80	0.96	ปานกลาง
16	โรงเรียนได้ประชุมชี้แจงคณะครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง ในการปฏิบัติต่อเด็กที่มี ความต้องการพิเศษในการเรียนร่วม	3.08	0.95	ปานกลาง
17	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลโครงการ ประจำปีภาคและประจำปีการศึกษา	3.19	1.01	ปานกลาง
18	ผู้รับผิดชอบโครงการเขียนรายงานการ ประเมินผลการดำเนินโครงการ	2.90	1.04	ปานกลาง
19	หน่วยงานจัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ การวัดและประเมินผลเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ	2.65	1.01	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ที่	การปฏิบัติตามโครงการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิด
20	โรงเรียนนำผลจากการวัดและประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.06	0.94	ปานกลาง
21	โรงเรียนแจ้งผลการเรียนและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ให้เด็กและผู้ปกครองทราบเป็นลายลักษณ์อักษร	3.36	0.96	ปานกลาง
22	โรงเรียนมีการใช้สื่อที่เหมาะสมกับสภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.14	0.85	ปานกลาง
23	ศึกษานิเทศก์รายงานผลการนิเทศให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ	3.01	0.98	ปานกลาง
24	โรงเรียนจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้พอเพียง ความต้องการที่จะใช้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.90	0.85	ปานกลาง
25	หน่วยงานกำหนดระยะเวลาและเป้าหมายของการนิเทศไว้อย่างชัดเจน	2.95	0.93	ปานกลาง
26	โรงเรียนจัดบริเวณให้พร้อมก่อนจัดการเรียน การสอน	3.14	0.85	ปานกลาง
27	โรงเรียนมีห้องเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.27	1.16	น้อย
28	โรงเรียนมีห้องเสริมวิชาการ (Resource Room) สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	1.99	1.07	น้อย
29	โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและโรงเรียนที่มีการเรียนร่วม	2.86	0.98	ปานกลาง
30	โรงเรียนจัดทำหลักฐานเอกสารแสดงการจัดโปรแกรมเสริม หรือกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.59	0.94	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ที่	การปฏิบัติตามโครงการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิด
31	ครูผู้สอนมีการบันทึกพฤติกรรมเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น พฤติกรรมในห้องเรียน และพฤติกรรมนอกห้องเรียน	3.06	0.92	ปานกลาง
32	ครูผู้สอนมีการปรับพฤติกรรมและจัดบันทึกความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (Progressive chart)	2.96	0.97	ปานกลาง
	รวม	2.87	0.64	

จากตาราง 15 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมเสริม และหรือกิจกรรมพิเศษในโครงการ โดยเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับการแจ้งผลการเรียน และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กให้ผู้ปกครองทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอยู่ในอันดับแรก และครูผู้สอนมีการสำรวจความพร้อมของเด็กก่อนการจัดโปรแกรมการสอน เป็นอันดับรอง ส่วนการเชิญนักวิชาชีพเฉพาะทางมาช่วยฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ จำแนกตามตำแหน่งงาน ดังตาราง 16

ตาราง 16 วิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีต่อโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ จำแนกตามตำแหน่งงาน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	1.6491	0.5497	1.7292
ภายในกลุ่ม	91	28.9294	.3179	
รวมทั้งหมด	94	30.5785		

จากตาราง 16 พบว่า ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อ
โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ว่า ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน
และครูผู้สอน ที่มีต่อโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
มีความแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลปรากฏว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย

ตอนที่ 2

วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และ
นักเรียนปกติที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกันในกลุ่มวิชาทักษะ (ภาษาไทยและคณิตศาสตร์)
วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนในภาค
เรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 และค่าเฉลี่ยทั้งสองวิชา แล้วเปรียบเทียบกัน โดยใช้ค่าสถิติทดสอบที่
(t - test) ดังตาราง 17

ตาราง 17 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่ม
วิชาทักษะ (ภาษาไทยและคณิตศาสตร์) ของนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยินในโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับ
เด็กปกติ

กลุ่มวิชาทักษะ	ลักษณะนักเรียน	N	\bar{X}	S.D.	t
ภาษาไทย (ภาคเรียนที่ 1)	ปกติ	20	78.20	9.75	4.2868**
	บกพร่องทางการได้ยิน	20	64.50	10.45	
ภาษาไทย (ภาคเรียนที่ 2)	ปกติ	20	83.58	7.60	4.4825**
	บกพร่องทางการได้ยิน	20	70.03	11.18	
ภาษาไทย (เฉลี่ย)	ปกติ	20	80.88	9.50	4.2669**
	บกพร่องทางการได้ยิน	20	67.26	11.04	
คณิตศาสตร์(ภาคเรียนที่ 1)	ปกติ	20	81.50	83.75	1.9523
	บกพร่องทางการได้ยิน	20	73.15	12.60	

ตาราง 17 (ต่อ)

กลุ่มวิชาทักษะ	ลักษณะนักเรียน	N	\bar{X}	S.D.	t
คณิตศาสตร์(ภาคเรียนที่ 2)	ปกติ	20	83.75	12.48	2.0215*
	บกพร่องทางการได้ยิน	20	75.98	11.82	
คณิตศาสตร์ (เฉลี่ย)	ปกติ	20	82.63	13.35	1.9993
	บกพร่องทางการได้ยิน	20	74..56	12.15	

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, df = 38 (t = 2.021)

จากตาราง 17 พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ในภาคเรียนที่ 1 ที่ 2 และภาษาไทยเฉลี่ยของนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนปกติจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เฉพาะในภาคเรียนที่ 2 ของนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนปกติสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สำหรับผลสัมฤทธิ์ในภาคเรียนที่ 1 และผลเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ว่า "ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและนักเรียนปกติที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกันมีความแตกต่างกัน" จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลปรากฏว่า สอดคล้องตามสมมุติฐานข้อที่ 2

ตอนที่ 3

การวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และนักเรียนปกติที่เรียนในชั้นเดียวกัน วิเคราะห์ข้อมูลโดย

1. คำนวณระดับลักษณะนิสัยเฉลี่ยของนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. คำนวณค่าสถิติพื้นฐานลักษณะนิสัย
3. คำนวณค่าสถิติทดสอบที (t - test)

รายละเอียดของการวิเคราะห์ตามตาราง 18

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคะแนนคุณลักษณะ และค่าสถิติทดสอบที (t - test) ระหว่างนักเรียนปกติกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ประเภทของนักเรียน	n	\bar{X}	S.D.	t
นักเรียนปกติ	20	18.55	0.845	5.5351**
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	20	17.05	0.7592	

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01, df = 38 (t = 2.704)

จากตาราง 18 พบว่า นักเรียนปกติกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีลักษณะนิสัยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ว่า ลักษณะนิสัยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และนักเรียนปกติที่เรียนในชั้นเดียวกันมีความแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลปรากฏว่าสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

ตอนที่ 4

วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ ในด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 19

ตาราง 19 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กเรียนปกติ

ลำดับ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย)
1	ผู้ปกครองทราบเรื่องการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้ 1.1 โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ใกล้บ้าน 1.2 ศูนย์เตรียมความพร้อมเด็กพิการขององค์กรเอกชน

ตาราง 19 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย)
	1.3 การแนะนำของศึกษานิเทศก์ 1.4 ประชาสัมพันธ์ของโรงพยาบาล 1.5 เพื่อนบ้าน
2	ผู้ปกครองได้เข้าร่วมกิจกรรมเดียวกับการเลี้ยงดูเด็กที่มีความต้องการพิเศษตามสถานการณ์ต่าง ๆ คือ 2.1 เข้าร่วมประชุมฟังคำชี้แจงจากครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน 2.2 ได้รับคำแนะนำจากครูในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน 2.3 พบครูและสนทนาเกี่ยวกับเด็กทุกครั้งที่ได้รับฟังเด็ก 2.4 ได้รับคำแนะนำจากศูนย์เด็กพิการ และแพทย์
3	ผู้ปกครองได้รับบริการจากโรงเรียนในเรื่องต่อไปนี้ 3.1 มีโอกาสได้ร่วมกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน 3.2 ได้รับคู่มือการเรียนร่วมสำหรับผู้ปกครอง 3.3 ได้รับการตรวจสอบสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ 3.4 ได้รับการช่วยเหลือจากกรมประชาสงเคราะห์ โดยโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ 3.5 ได้รับอาหารกลางวัน เสื้อผ้า และเครื่องเขียนแบบเรียนฟรี
4	ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ 4.1 ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน 4.2 บริจาคเงินสนับสนุน 4.3 ร่วมเป็นกรรมการโรงเรียน 4.4 เป็นอาสาสมัคร เช่น ช่วยทำอาหารกลางวัน และดูแลการรับประทานอาหารของเด็ก
5	ผู้ปกครองสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงเด็กหลังจากได้เข้าเรียนร่วมแล้ว ดังนี้ 5.1 ช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้น 5.2 มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก 5.3 อ่านและเขียนหนังสือได้ 5.4 พัฒนาหลายด้าน เช่น ด้านสังคม พูดคุยกับผู้อื่นได้ พูดชัดขึ้น และสุขภาพ เรียบร้อยขึ้น รู้จักรอคอย และมีวินัยดีขึ้น

ตาราง 19 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย)
6	<p>5.5 เด็กมีความสุขสนุกสนาน ร่าเริง และเล่นกับเพื่อนได้ สามารถเรียนร่วมกับเพื่อนได้</p> <p>ผู้ปกครองได้ช่วยเหลือเด็กในด้านการศึกษาดังต่อไปนี้</p> <p>6.1 ชักถามการบ้าน</p> <p>6.2 ให้ความเป็นกันเอง และติดตามผลอย่างใกล้ชิด</p> <p>6.3 เตือนให้ทบทวนบทเรียน</p> <p>6.4 ชื่นชมผลงานของเด็ก และให้แรงเสริมทางบวกทุกครั้ง</p> <p>6.5 จัดให้เรียนพิเศษนอกเวลา</p> <p>6.6 หาหนังสือประกอบการเรียนหรือนิทานให้อ่าน</p>
7	<p>ผู้ปกครองได้นำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมทุกครั้งเมื่อมีโอกาส เช่น</p> <p>7.1 กิจกรรมในชุมชน เช่น งานวัด งานบวช งานแต่งงาน ฯลฯ</p> <p>7.2 ไปเยี่ยมญาติต่างจังหวัด</p> <p>7.3 ไปเที่ยวงานวันเด็กแห่งชาติ</p>
8	<p>ผู้ปกครองมองเห็นประโยชน์ของการเรียนร่วม</p> <p>8.1 ประโยชน์ต่อเด็ก</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีโอกาสได้เรียนหนังสือ - เพื่อนยอมรับ - มีสังคมดี - ฉลาดขึ้น และสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ - ช่วยเหลือตัวเองได้ <p>8.2 ประโยชน์ต่อครอบครัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่เป็นภาระของครอบครัว - รู้จักช่วยงานในครอบครัว - พ่อแม่สบายใจขึ้น - ลูกอยู่กับพ่อแม่ไม่ต้องไปเรียนที่อื่น มีความอบอุ่นในครอบครัว - ประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง - ได้รู้จักศึกษานิเทศก์และองค์กรเอกชนอื่นๆ

ตาราง 19 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย)
	<p>8.3 ประโยชน์ต่อสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม - ไม่เป็นภาระของสังคม - ช่วยเหลือสังคมได้ เช่น ช่วยทำความสะอาดวัด โรงเรียน และสถานที่สาธารณะอื่น ๆ
9	<p>ในความคิดเห็นของผู้ปกครอง เห็นว่า เด็กในความปกครองได้รับประโยชน์จากโครงการเรียนร่วม คือ</p> <p>9.1 เด็กได้รับความรู้ อ่านและเขียนหนังสือได้</p> <p>9.2 มีโอกาสเรียนกับเด็กปกติ มีเพื่อนเป็นเด็กปกติ</p> <p>9.3 เด็กพัฒนาทั้งด้านวิชาการและสังคม</p> <p>9.4 มีบุคลิกภาพดีขึ้น ไม่มีปมด้อย และพูดจาสุภาพขึ้น</p> <p>9.5 ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ และมีความเกรงใจผู้อื่นมากขึ้น</p>
10	<p>ผู้ปกครองคิดว่าการดำเนินงานตามโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ควรปรับปรุงในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้</p> <p>10.1 พัฒนาครูทุกคนให้มีความรู้ในเรื่องการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ</p> <p>10.2 ควรมีครูพิเศษหลาย ๆ คน จะได้รับเด็กกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษเพิ่มขึ้น ผู้บริหารและครูในโรงเรียนไม่ควรรังเกียจเด็กพิการ</p> <p>10.3 ควรให้สิทธิในการเรียนร่วมให้มากขึ้น</p> <p>10.4 ควรเพิ่มสื่อการสอนสำหรับเด็กพิเศษ และครุภัณฑ์จำเป็นสำหรับเด็กแต่ละคน เช่น เครื่องช่วยฟัง เครื่องเขียน-พิมพ์อักษรเบรลล์</p> <p>10.5 ควรให้การส่งเสริมด้านงบประมาณให้มากขึ้น</p> <p>10.6 ครูผู้สอนมีเวลาน้อย เพราะต้องสอนหลายวิชาทำให้ครูไม่มีเวลาสอนเสริมให้เด็กพิการ</p> <p>10.7 ควรมีการอบรมแนะนำผู้ปกครองในเรื่องการดูแลเอาใจใส่ลูกพิการให้ถูกต้อง</p>

ตาราง 19 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย)
10.8	ควรมีการประชาสัมพันธ์เรื่องการเรียนร่วมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
10.9	ควรจัดบุคลากร หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะมาช่วยแก้ไขปัญห เด็กพิการ
10.10	ขาดบุคลากรที่จบการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะ

จากตาราง 19 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับความคิดเห็น ปัญหา และ ข้อเสนอแนะ จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. ผู้ปกครองทราบเรื่องการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมจากโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ใกล้บ้านมากเป็นอันดับแรก รองลงไปคือจากศูนย์เตรียมความพร้อมเด็กพิการขององค์กรเอกชน และทราบเป็นอันดับสุดท้ายคือจากเพื่อนบ้าน
2. ผู้ปกครองได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยการเข้าร่วมประชุมฟังคำชี้แจงจากผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือได้รับคำแนะนำจากครูในกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนและร่วมกิจกรรม อันดับสุดท้ายคือได้รับคำแนะนำจากศูนย์เด็กพิการของเอกชนและจากแพทย์
3. ผู้ปกครองได้รับบริการจากโรงเรียนเรียนร่วมคือได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษของโรงเรียนมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือได้รับเอกสารความรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วมสำหรับผู้ปกครองและบริการจากโรงเรียนเรียนร่วม อันดับสุดท้ายคือ ได้รับความช่วยเหลือจากกรมประชาสัมพันธ์โดยโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ
4. ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในด้านการร่วมกิจกรรมของโรงเรียนมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การบริจาคเงินสนับสนุนและความร่วมมือกับโรงเรียน อันดับสุดท้ายคือ การเป็นอาสาสมัคร เช่นช่วยทำอาหารกลางวัน และดูแลการรับประทานอาหารของเด็ก
5. ผู้ปกครองสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงเด็กหลังจากได้เข้าเรียนร่วมแล้ว คือ เด็กช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้น เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มีความมั่นใจในตัวเอง กล้าแสดงออก และความเปลี่ยนแปลงอันดับสุดท้ายคือ เด็กมีความสุขสนุกสนาน ร่าเริง เล่นกับเพื่อนปกติ และสามารถเรียนร่วมกับเพื่อนปกติได้

6. ผู้ปกครองได้ช่วยเหลือเด็กในด้านการศึกษาคือ การซักถามปัญหา มากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การให้ความเป็นกันเองและติดตามผลอย่างใกล้ชิด ส่วนการช่วยเหลืออันดับสุดท้ายคือ หาหนังสืออ่านประกอบการเรียนหรือนิทานให้อ่าน

7. ผู้ปกครองได้นำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมคือ ได้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ พาไปเยี่ยมญาติต่างจังหวัด ส่วนการนำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมของสังคมเป็นอันดับสุดท้ายคือ พาไปเที่ยวงานวันเด็กแห่งชาติ

8. ผู้ปกครองมองเห็นประโยชน์ของการเรียนร่วมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านประโยชน์ต่อเด็ก คือ ทำให้เด็กได้เรียนหนังสือมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เพื่อนยอมรับ ส่วนประโยชน์ต่อเด็กอันดับสุดท้ายคือ ช่วยเหลือตัวเองได้

ด้านประโยชน์ต่อครอบครัว คือ ไม่เป็นภาระของครอบครัว มากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ รู้จักช่วยงานในครอบครัว ส่วนประโยชน์ต่อครอบครัวอันดับสุดท้ายคือ ครอบครัวได้รู้จักศึกษานิสัยและองค์ประกอบอื่น ๆ

ด้านประโยชน์ต่อสังคม คือ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ไม่เป็นภาระของสังคม ส่วนประโยชน์ต่อสังคมอันดับสุดท้ายคือ ช่วยเหลือสังคมได้ เช่น ช่วยทำความสะอาดวัด โรงเรียน ฯลฯ

9. ความคิดเห็นของผู้ปกครอง เห็นว่า เด็กในความปกครองได้รับประโยชน์จากโครงการเรียนร่วมคือ เด็กได้รับความรู้ อ่านและเขียนหนังสือได้ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเรียนกับเด็กปกติ มีเพื่อนเป็นเด็กปกติ และประโยชน์จากโครงการอันดับสุดท้ายคือ ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ และมีความเกรงใจผู้อื่นมากขึ้น

10. ผู้ปกครองคิดว่า การดำเนินงานตามโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติควรปรับปรุงในเรื่องการพัฒนาครูทุกคนให้มีความรู้ในเรื่องการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ควรมีครูพิเศษหลายๆ คน จะได้รับเด็กกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษเพิ่มขึ้น ผู้บริหารและครูในโรงเรียนไม่ควรรังเกียจเด็กพิการ และสิ่งที่เป็นปัญหาอันดับสุดท้ายคือ การขาดบุคลากรที่จบการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งประเมินโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อประเมินการดำเนินโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเรื่องการบริหารโครงการ วิธีการคัดแยกเด็ก และการจัดโปรแกรมเสริมและ/หรือกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียน และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จาก 30 จังหวัด จำนวน 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามถามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการคือ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วม ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา เนื้อหาของแบบสอบถามแยกเป็นสองฉบับ ฉบับแรกเป็นแบบสอบถามถามความคิดเห็น และการปฏิบัติตามโครงการเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน ฉบับที่สองเป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษถามความคิดเห็น การปฏิบัติ และผลที่ได้จากการให้เด็กเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าถามระดับความคิดเห็น และระดับปฏิบัติ และแบบสอบถามปลายเปิด ถามให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่งถึง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยการขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้รับผิดชอบโครงการ เป็นผู้ประเมินงานแจกแบบสอบถามให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน และเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด ส่งคืนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ผู้วิจัย)

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และนักเรียนปกติที่อยู่ในโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยการคัดลอกข้อมูลและการถ่ายเอกสาร คะแนนผลสัมฤทธิ์หมวดวิชาในกลุ่มทักษะคือ วิชาภาษาไทย และคณิตศาสตร์ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และนักเรียนปกติที่อยู่ในโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินั้น คัดลอกข้อมูลจากเอกสาร ป.02 และแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนซึ่งครูประจำชั้นเป็นผู้บันทึกพฤติกรรมนั้น ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วม และครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่มีต่อโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อโครงการ

1.3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโครงการ ซึ่งแยกออกเป็น 7 ด้าน คือ การวางแผน การจัดโครงสร้าง การจัดบุคลากรประจำ การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การติดตามประเมินผล และการงบประมาณ

1.4 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการคัดแยกเด็ก

1.5 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมเสริมและหรือกิจกรรมพิเศษ

1.6 ความแปรปรวนของความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม

2. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มวิชาทักษะภาษาไทย และคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับนักเรียนปกติที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกัน โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับนักเรียนปกติในภาคเรียนที่ 1 ที่ 2 และคะแนนเฉลี่ย เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1 โดยการใช้สถิติพื้นฐานหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบกันโดยใช้ค่าสถิติทดสอบที (t - test)

3. วิเคราะห์คุณลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเปรียบเทียบกับคุณลักษณะของนักเรียนปกติที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกัน โดยการเปรียบเทียบคุณลักษณะ 11 ประการในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับคุณลักษณะของนักเรียนทั้ง 2 ประเภท แล้วเปรียบเทียบกันเพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2 ใช้ค่าสถิติทดสอบที (t - test)

3. วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนในโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จากแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง แล้ววิเคราะห์เนื้อหาโดยการสรุปหาค่าความถี่ของคำตอบ

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมุติฐานข้อ 3.1 - 3.7 คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (SS : Sum of Square) ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (MS = Mean Square) ค่าระดับขั้นความเสรี (df = degree of freedom) ค่าสถิติทดสอบที (t - test) และค่าสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวน (F - test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปรากฏดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วม และครูผู้สอนที่มีต่อโครงการเรียนร่วมเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโครงการในด้านการวางแผนโครงการ การจัดโครงสร้างการบริหารโครงการ การจัดบุคลากรประจำโครงการ การอำนวยการสั่งการ การประสานงาน การติดตามประเมินผล และการงบประมาณ ซึ่งมีรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นในแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนโครงการ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบันมากเป็นอันดับแรก ส่วนการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในโครงการมีความเหมาะสมมากเป็นอันดับสุดท้าย

1.2 ด้านการจัดโครงสร้างการบริหารโครงการ โดยเฉลี่ยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับความชัดเจนของแผนภูมิการบริหาร การกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานแต่ละระดับมีความครอบคลุม และความเหมาะสมของบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการในระดับต่าง ๆ เช่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และโรงเรียน

1.3 ด้านการจัดบุคลากรประจำโครงการ โดยเฉลี่ยมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเห็นเกี่ยวกับเจตคติที่ติดต่อการจัดการศึกษาพิเศษของผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วม และความชัดเจนของคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรของหน่วยงานอยู่ในระดับมาก ส่วนความพอเพียงของครูการศึกษาพิเศษ และการคัดเลือกครูผู้สอนตรงตามสาขาที่จบการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.4 ด้านการอำนวยความสะดวก ความคิดเห็นทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับหน่วยงานที่มีการส่งการตามสายงานบังคับบัญชา เป็นขั้นตอนอย่างละเอียด สะดวกต่อการปฏิบัติ ปฏิทินการปฏิบัติงานสอดคล้องกับระยะเวลาการดำเนินงานประจำปี และผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรในการดำเนินงานตามสภาพปัญหาและความต้องการ

1.5 ด้านการประสานงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานงานทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นในเรื่องความร่วมมือของบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ แต่ละระดับอยู่ในอันดับแรก ส่วนความร่วมมือของบุคลากรในหน่วยงานอื่น เช่น นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์ที่มีความชำนาญเฉพาะทาง นักจิตวิทยา นักแก้ไขการพูด ฯลฯ อยู่ในอันดับสุดท้าย

1.6 ด้านการติดตามประเมินผล ความคิดเห็นในด้านการติดตาม ประเมินผล โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงงานอยู่ในอันดับแรก ส่วนความคิดเห็นอันดับสุดท้ายคือความคิดเห็นในเรื่องหน่วยงานจัดผู้มีหน้าที่ติดตามประเมินผล ณ พื้นที่ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

1.7 ด้านการเงินและงบประมาณ ความคิดเห็นด้านงบประมาณส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณประจำภาค และประจำปี ของผู้รับผิดชอบโครงการเป็นอันดับแรก ส่วนจำนวนงบประมาณที่ได้รับมีความเหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการเป็นอันดับสุดท้าย

2. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วม และครูผู้สอน เกี่ยวกับการปฏิบัติ

กิจกรรมตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในด้านกระบวนการคัดแยกเด็ก ความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วจะเห็นว่า หน่วยงานมีการสำรวจเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้านการศึกษาในเขตบริการของโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในอันดับแรก ส่วนการจัดประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ และการวินิจฉัยคัดแยกเด็กปฏิบัติอยู่ในอันดับสุดท้าย

3. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ตีฆานีเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในด้านการจัดโปรแกรมเสริมและหรือกิจกรรมพิเศษ โดยเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับการแจ้งผลการเรียน และผลพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นลายลักษณ์อักษรปฏิบัติอยู่ในอันดับแรก และครูผู้สอนมีการสำรวจความพร้อมของเด็กก่อนการจัดโปรแกรมสอนปฏิบัติเป็นอันดับรอง ส่วนการเชิญนักวิชาชีพที่มีความชำนาญเฉพาะทางมาช่วยฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

4. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ตีฆานีเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีต่อโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติไม่แตกต่างกัน

5. ประสิทธิภาพของโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ วิเคราะห์ตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะนิสัยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับนักเรียนปกติในชั้นเรียนเดียวกัน ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังนี้

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในภาคเรียนที่ 1 ที่ 2 และภาษาไทยเฉลี่ยของนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนปกติจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เฉพาะภาคเรียนที่ 2 ของนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนปกติสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกัน

5.3 ลักษณะนิสัยของนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกัน มีลักษณะนิสัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนในโครงการการเรียนรู้ร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ทราบเรื่องการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมจากโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ใกล้บ้าน ศูนย์เตรียมความพร้อมเด็กพิการขององค์กรเอกชน และจากการแนะนำของศึกษานิเทศก์ในด้านความร่วมมือกับโรงเรียน ผู้ปกครองได้เข้าร่วมประชุมกับทางโรงเรียนร่วมเป็นกรรมการโรงเรียน ร่วมกิจกรรมพิเศษทุกครั้ง เป็นอาสาสมัครช่วยทำอาหารกลางวัน และช่วยดูแลการรับประทานอาหารกลางวันของเด็ก เด็กที่เข้าเรียนในโครงการเรียนรู้ร่วมแล้วทำให้ช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้น มีความมั่นใจในตัวเอง กล้าแสดงออก มีวินัยดีขึ้น มีความสนุกสนานร่าเริง และเล่นกับเพื่อน ๆ ที่เป็นนักเรียนปกติได้ เด็กสามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ เด็กฉลาดขึ้น ผู้ปกครองคิดว่าเหล่านี้คือประโยชน์ของการส่งเด็กเข้าเรียนในโครงการเรียนรู้ร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงอยากจะให้โครงการนี้ดำเนินต่อไป และควรประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวางขึ้น และส่งเสริมให้มีครูการศึกษาพิเศษให้มากขึ้นด้วย

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีต่อการดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในด้านกระบวนการบริหารโครงการ อภิปรายได้ตามรายละเอียด ดังนี้

1.1 การวางแผนโครงการ ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนมีความเห็นด้วยในระดับมาก โดยพิจารณาในเรื่องความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐและความต้องการของสังคมปัจจุบัน ตลอดจนความชัดเจนของจุดมุ่งหมายของโครงการ

การที่ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นเช่นนี้ อาจจะเนื่องมาจากบุคลากรดังกล่าวผ่านการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับโครงการเรียนรู้ร่วมแล้วได้รับความรู้ ความเข้าใจในหลักการและเหตุผลที่ต้องดำเนินโครงการ รวมทั้งเอกสารคู่มือต่าง ๆ เช่น คู่มือการจัดการเรียนรู้ร่วมสำหรับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้แจกให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงมีข้อมูลพื้นฐานพอสมควรสำหรับ

การพิจารณาตัดสินใจในการแสดงความคิดเห็น จึงทำให้ ความคิดเห็นของบุคคลดังกล่าว มีความเห็นด้วยในระดับมาก

1.2 การจัดโครงสร้างการบริหารโครงการ ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนมีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง โดยพิจารณาในเรื่องความชัดเจนของแผนภูมิ การบริหารโครงการ การกำหนดขอบข่ายหน้าที่ของหน่วยงานแต่ละระดับ และความเหมาะสมของบุคลากรผู้รับผิดชอบในหน่วยงาน

การที่ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากหน่วยงานแต่ละระดับ เช่น ระดับจังหวัด อำเภอ และโรงเรียนไม่ได้จัดทำแผนภูมิการบริหารโครงการไว้ให้เห็นอย่างเด่นชัด และการกำหนดขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในแต่ละระดับไม่ค่อยชัดเจน อาจเนื่องจากบุคลากรมีภาระหน้าที่มาก และมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่บ่อย จึงทำให้ความเข้าใจ หรือความรู้ในเรื่องการจัดโครงสร้างการบริหารโครงการเรียนร่วมไม่ชัดเจนเท่าที่ควร โดยเฉพาะในระดับโรงเรียน ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ อาจจะยังไม่ได้รับการฝึกอบรมตาม หลักสูตรการศึกษาพิเศษ จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นเรื่องของการช่วยกันทำ ไม่ได้ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้เป็นของครูคนใดคนหนึ่ง

1.3 การจัดบุคลากรประจำโครงการ ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง โดยพิจารณาในเรื่องคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรประจำโครงการ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ความพอเพียงของครูการศึกษาพิเศษ การคัดเลือกครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษตรงตาม สาขาที่จบการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาพิเศษมีโอกาสได้เข้าประชุมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูน ความรู้และพัฒนาโครงการ

การที่ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจจะเนื่องมาจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังไม่ได้จัดการประชุมสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้แก่บุคลากรทางการศึกษาพิเศษอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้มีความสำคัญในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และความคิดเห็นในเรื่องความพอเพียง ของครูการศึกษาพิเศษอยู่ในระดับปานกลาง อาจจะเนื่องมาจากครูที่จบการศึกษาทางด้านการ ศึกษาพิเศษนั้นมีน้อย และการอบรมครูประจำการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติทำได้จำนวนน้อยมาก มีครูที่ผ่านการอบรมเพียง 210 คน จากจำนวนครูที่ สอนการศึกษาพิเศษอยู่ประมาณ 2,063 คน (สถิติการอบรมครูการศึกษาพิเศษของสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2538) และอีกประการหนึ่งคือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าสู่ระบบโรงเรียนมากขึ้น จึงทำให้ครูการศึกษาพิเศษสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีไม่พอเพียง

1.4 การอำนวยความสะดวก การความคิดเห็นของผู้อำนวยความสะดวกการศึกษาจังหวัดศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง โดยพิจารณาในเรื่องหน่วยงาน มีการสั่งการตามสายงานบังคับบัญชา เป็นขั้นตอนอย่างละเอียดสะดวกต่อการปฏิบัติ ปฏิทินการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับระยะเวลาดำเนินงานประจำปี และผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรในการดำเนินงานตามตามสภาพปัญหาและความต้องการ

การที่ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจจะเป็นเนื่องจากในหน่วยงานมีโครงการที่จะต้องดำเนินการหลายโครงการ การทำปฏิทินปฏิบัติงาน จึงทำร่วมกัน อาจจะทำให้ความสอดคล้องกับระยะเวลาของบางโครงการคลาดเคลื่อนไปบ้างและการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานตามสภาพปัญหาและความต้องการ อาจจะไม่มีความเหมาะสมน้อยลง

1.5 การประสานงาน ความคิดเห็นของผู้อำนวยความสะดวกการศึกษาจังหวัดศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง โดยพิจารณาในเรื่องความร่วมมือของบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการในแต่ละระดับ การประชุมชี้แจงนโยบายและการปฏิบัติระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และโรงเรียน และความร่วมมือกับบุคลากรจากหน่วยงานอื่น เช่น นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์ นักจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

การที่ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจจะเป็นเพราะว่า การติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานระดับต่าง ๆ โดยทางบุคคลหรือสื่ออย่างอื่นมีน้อย นอกจากทางเอกสารสั่งการเท่านั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดประชุมชี้แจงนโยบายและแนวปฏิบัติก่อนเข้าร่วมโครงการเพียงครั้งเดียวอาจไม่เพียงพอในด้านความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นนั้น อาจจะเป็นเพราะว่าในหน่วยงานระดับโรงเรียนนั้น ไม่สามารถที่จะประสานงาน หรือขอความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางได้ เนื่องจากไม่มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ หรือครูประจำชั้นมีภาระหน้าที่ในโรงเรียนมากเกินไป จนทำให้ไม่มีเวลาเอาใจใส่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นการเฉพาะได้

1.6 การติดตามประเมินผล ความคิดเห็นของผู้อำนวยความสะดวกการศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง โดยพิจารณาในเรื่องหน่วยงาน จัดผู้มีหน้าที่ติดตามประเมินผล ณ พื้นที่ปฏิบัติการอย่างชัดเจน ข้อมูลมีคุณภาพแสดงความสำเร็จรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของโครงการ และหน่วยงานนำผลการติดตามประเมินผลมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน

การที่ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจเนื่องมาจาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่ได้เน้นอย่างจริงจังให้ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้รับผิดชอบโครงการมีหน้าที่ติดตามประเมินผล และส่งผลการประเมินเป็นลายลักษณ์อักษรให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพียงแต่กำหนดไว้ในหนังสือคู่มือการดำเนินงานการศึกษาพิเศษสำหรับศึกษานิเทศก์ว่า ศึกษานิเทศก์มีหน้าที่ติดตามให้มีการรายงานผลการประเมินในระดับโรงเรียนรายงานให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ระดับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ รายงานให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ระดับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด รายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 61 - 62) ส่วนในเรื่องของคุณภาพของข้อมูลที่แสดงปัญหาอุปสรรค และความสำเร็จของโครงการ ตลอดจนการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน การที่ผลการศึกษาค้นคว้าอยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจจะเนื่องมาจากบางจังหวัดหรือบางโรงเรียนเพิ่งจะเข้าร่วมโครงการ จึงยังไม่มี การติดตามประเมินผลอย่างเป็นทางการ ดังนั้นในเรื่องคุณภาพของข้อมูลและการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน จึงทำได้ไม่มาก และอาจจะเป็นเพราะว่าศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบมากมายหลายโครงการ จึงทำให้การติดตามประเมินผลทางการศึกษาพิเศษไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควร

1.7 การเงินหรืองบประมาณ ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง โดยพิจารณาในเรื่องความเหมาะสมของจำนวนงบประมาณที่ได้รับ การวางแผนจัดหางบประมาณล่วงหน้า ความสะดวกในการใช้จ่ายงบประมาณ และการจัดทำหลักฐานการใช้จ่ายงบประมาณประจำภาคและประจำปี

การที่ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจจะเนื่องมาจากเมื่อพิจารณาในด้านความเหมาะสมของงบประมาณที่ได้รับ บางโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมาก บางโรงเรียนมีน้อย แต่งบประมาณที่ได้รับจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไม่ได้คิดตามรายหัวเด็ก แต่คิดเฉลี่ยให้โรงเรียนละสามพันบาท (กองวิชาการ. 2538) จึงทำให้ไม่มีความเหมาะสมเท่าที่ควร และความคิดเห็นในเรื่องการวางแผนจัดหางบประมาณล่วงหน้า ความสะดวกในการใช้จ่ายงบประมาณและการ

จัดทำหลักฐานการใช้จ่ายงบประมาณประจำภาคและประจำปี อยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจจะเป็นเนื่องจากความไม่แน่นอนของจำนวนงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปี และจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนในแต่ละปีไม่แน่นอน ซึ่งขึ้นอยู่กับการย้ายเข้าออกของผู้ปกครองด้วย จึงทำให้การวางแผนล่วงหน้าด้านงบประมาณค่อนข้างลำบาก

2. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในด้านกระบวนการคัดแยกเด็ก มีความเห็นต่อการปฏิบัติในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากการสำรวจเด็กที่มีความต้องการพิเศษในเขตบริการของโรงเรียน คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่คัดแยกเด็ก คณะกรรมการมีการประชุมเพื่อวางแผนดำเนินการคัดแยก หน่วยงานจัดประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือเพื่อการวินิจฉัยคัดแยกเด็ก และการประชาสัมพันธ์ในเรื่องการรับสมัครเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ

การที่ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจจะเป็นเนื่องจากหน่วยงานในระดับจังหวัด อำเภอ และโรงเรียนไม่ได้จัดประชุมอบรมการใช้เครื่องมือในการวินิจฉัยคัดแยกเด็กแต่ละประเภท เช่น การใช้เครื่องมือคัดแยกเด็กแป้นหมุน (DIAL-R) และอาจจะเป็นเพราะว่า เครื่องมือคัดแยกเด็กแป้นหมุน 1 ราคาค่อนข้างแพง จึงทำให้หน่วยงานต้นสังกัดไม่สามารถแจกให้ได้พร้อมกันทุกโรงเรียน ดังนั้นบางโรงเรียนจึงไม่ได้รับเครื่องมือสำหรับคัดแยกเด็ก และอาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนยังไม่ได้รับความรู้ในเรื่องนี้ เพราะเป็นโรงเรียนที่เพิ่งรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนใหม่ หรือบุคลากรทางการศึกษาพิเศษอาจจะโยกย้ายสับเปลี่ยนไปอยู่โรงเรียนอื่น เช่น ผู้บริหารโรงเรียนหรือครูผู้สอน เป็นต้น จึงทำให้กระบวนการในการคัดแยกวินิจฉัยเด็กได้รับการปฏิบัติลดลง

3. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในด้านการจัดโปรแกรมเสริมหรือกิจกรรมพิเศษ มีความเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากการใช้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การสำรวจความพร้อมของเด็กก่อนจัดโปรแกรมการสอน การปรับแผนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของเด็กแต่ละคน การจัดทำแฟ้มข้อมูลส่วนตัวเด็กและการจัดกิจกรรมให้เสริมทางบวกแก่ครูผู้สอน ตลอดจนการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาช่วยฟื้นฟูสมรรถภาพเด็ก รวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม และเพิ่มพูนความรู้ในด้านการศึกษาให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

การที่ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจจะเป็น เพราะว่ามีผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีการกิจปฏิบัติงานด้านเด็กปกติมากกว่า จึงทำให้การปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษน้อยลง หรือทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนยังไม่ได้ ได้รับความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาพิเศษ ทั้งด้านจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ ด้าน การจัดการเรียนการสอนการจัดโปรแกรมเสริมหรือกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ จึงทำให้การปฏิบัติต่อ เด็กที่มีความต้องการพิเศษน้อยกว่าที่ควรจะเป็น

4. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษ สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีต่อโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการ การศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ของการศึกษาค้นคว้า

การที่ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏเช่นนี้ คงจะเนื่องมาจากผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัด ศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ สอนได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการชี้แจงของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ ในการเข้าประชุมสัมมนา ก่อนดำเนินโครงการ และการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ ดำเนินการจัดการเรียนร่วม หรืออาจจะเนื่องจากได้รับเอกสารคู่มือการดำเนินงานการ ศึกษาพิเศษจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ และความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตลอดจน แนวทางในการปฏิบัติตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และอาจจะเนื่องจากการพบปะกันบ่อย ๆ ทั้งการประชุมอย่างเป็นทางการที่หน่วยงานจัด ขึ้น เช่น การประชุมประจำเดือน และการพบปะกันในโอกาสต่าง ๆ ได้พูดคุยกันถึงเรื่อง โครงการเรียนร่วมหรือจากกรณีศึกษาโครงการของศึกษาพิเศษ จึงทำให้มีความเข้าใจตรงกัน นอกจากนี้อาจจะเนื่องมาจากครูที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรการอบรมครูการศึกษาพิเศษนำ ความรู้ที่ได้รับเล่าให้เพื่อนครูและผู้บริหารโรงเรียนฟังต่อ ๆ กันไป และอาจจะเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูมีโอกาสได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการการศึกษาพิเศษ ทั้งภายในประเทศและ ต่างประเทศประกอบกับปัจจุบันมีเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับการเลี้ยงดู หรือการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้พิการค่อนข้างมาก จึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนได้รับความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อโครงการ เรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้อง กับ ฐานียา บุญเกียรติ (2538 : 206) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและ ศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีความคิดเห็นต่อสถานภาพการจัดการ การศึกษาพิเศษไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ธวัช ทองแสน อ้างจาก ฐานียา บุญเกียรติ

(2538 : 275) ซึ่งกล่าวว่าศึกษานิเทศก์จังหวัดกับศึกษานิเทศก์อำเภอ มีโอกาสที่จะพบกันค่อนข้างบ่อย เช่น มีการจัดประชุมสัมมนาาร่วมกันทุกภาคเรียน เพื่อวางแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด รวมทั้งมีการประสานงานด้านธุรการ วิชาการ และงานโครงการต่าง ๆ ระหว่างจังหวัดกับอำเภอทุกเดือน จึงทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับ นิตยา ปรีชาหาญ (2524 : 157) ที่กล่าวว่าความรู้และระดับการศึกษาทำให้ความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน

5. ประสิทธิภาพของโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะนิสัยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับนักเรียนปกติ อภิปรายได้ดังนี้

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนปกติสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และนักเรียนปกติที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกันมีความแตกต่างกัน

การที่ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นเช่นนี้ อาจจะเนื่องมาจากเด็กทั้งสองประเภทนี้มีการรับรู้ต่างกัน จึงทำให้มีความเข้าใจและจินตนาการต่างกัน ซึ่งก่อให้เกิดการแปลความหมายต่างกันในที่สุดก็ทำให้การเรียนรู้ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับไมเคิลบัส (Myklebust : 1971) ที่กล่าวถึงลำดับขั้นของประสบการณ์ในการเรียนรู้ว่าการเรียนรู้ของเด็กนั้นจะเริ่มจากความรู้สึกก่อน แล้วจึงเกิดการรับรู้ เมื่อมีการรับรู้แล้วจึงเกิดการคิดฝันและเกิดเป็นสัญลักษณ์ในที่สุดก็จะเกิดเป็นความคิดรวบยอด และเกิดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรกอรี่ ชานันฮาน และวอลเบอร์ค (ศรียา นิยมธรรม. 2538 : 125 ; อ้างอิงมาจาก Gregory, Shanahan & Walberg.n.d.) ซึ่งค้นพบว่า เด็กบกพร่องทางการได้ยินด้อยกว่าเด็กปกติในแง่ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการด้านการอ่านศัพท์ และคณิตศาสตร์ และสอดคล้องกับ ศรียา นิยมธรรม (2538 : 126) ที่กล่าวว่า เด็กปกติจะเรียนเก่งกว่าเด็กบกพร่องทางการได้ยิน และมีแนวโน้มว่าโดยเฉลี่ยแล้วเด็กปกติจะไม่มีผลการเรียนในระดับใกล้เคียง หรือเท่ากับเด็กบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนอยู่ด้วยกัน

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนปกติสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และนักเรียนปกติที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกันมีความแตกต่างกัน

การที่ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นเช่นนี้ อาจจะเนื่องมาจากเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีการรับรู้ทางด้านภาษาได้ไม่เท่ากับเด็กปกติ ดังนั้นการสื่อความหมาย และการเรียนรู้จากการอธิบายของครู จึงทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าใจได้น้อยกว่า ซึ่ง

สอดคล้องกับ ไมเคิลบัลท์ (ศรียา นิยมธรรม. 2519 : 109) กล่าวว่า เด็กที่บกพร่องทางการได้ยินจะมีความสามารถในการจัดจำพวกต่างไปจากเด็กปกติ เนื่องจากขาดการได้ยิน และอาจจะเนื่องมาจากเด็กทั้งสองประเภทนี้มีภูมิหลังหรือสภาพแวดล้อมทางบ้านต่างกัน ซึ่งจะมีผลต่อการเรียนของเด็ก และความคิดเห็นนี้สอดคล้องกับการประเมินที่ว่าสภาพแวดล้อมของบ้านมีอิทธิพลต่อการบ้าน (Mc Dermott. 1984) และการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ หรือความคาดหวังทางการศึกษาของพ่อแม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของเด็ก และสอดคล้องกับความคิดเห็นของศรียา นิยมธรรม (2538 : 143) ที่กล่าวว่าเมื่อพ่อแม่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการศึกษาของเด็ก ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการจะดีกว่าผลสัมฤทธิ์ของเด็กที่มีพ่อแม่ไม่เอาใจใส่หรือไม่เข้ามาเกี่ยวข้อง

5.3 ลักษณะนิสัยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และนักเรียนปกติที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกันมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ของการศึกษาค้นคว้า โดยพิจารณาในเรื่อง ความมีเหตุผล ความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดี สุขนิสัยส่วนตัว การปรับตัว การพัฒนาตนเอง รักการทำงาน มีวินัยในตนเอง และทำประโยชน์แก่ส่วนรวมซึ่งเป็นลักษณะนิสัยส่วนหนึ่งในกลุ่มวิชาเสริมสร้างลักษณะนิสัย ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533

การที่การศึกษาค้นคว้าเป็นเช่นนี้ อาจจะเนื่องมาจากข้อจำกัดทางด้านความรู้และอิทธิพลของการเลี้ยงดู ซึ่งมีผลต่อพัฒนาการทางด้านสังคมของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับศรียา นิยมธรรม (2538 : 147) ที่พบว่าบุคลิกภาพของพ่อแม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของเด็ก หูหนวกอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกรกกอรี (Gregory. 1976) พบว่าแม่ของเด็กหูหนวกจะมีการเสียสละหรือตามใจลูกที่หูหนวกมากกว่าลูกที่มีการได้ยินปกติ และในทางกลับกัน พ่อแม่มักจะไม่สนใจลูกที่หูหนวก เพราะถูกกดดันจากปู่ย่า ตายายของเด็กหูหนวก ดังนั้น สัมพันธภาพในครอบครัวจึงมีผลต่อพัฒนาการทางสังคม และลักษณะนิสัยของเด็กเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การพัฒนาตนเอง การปรับตัวเข้ากับสังคม และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุข

6. ผลการรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมกับนักเรียนปกติ ตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ สรุปได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ทราบเรื่องการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติจากโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ใกล้บ้าน ศูนย์เตรียมความพร้อมเด็กพิการขององค์กรเอกชน และจากการแนะนำของศึกษานิเทศก์ ในด้านความร่วมมือกับโรงเรียน ผู้ปกครองได้เข้าร่วมประชุมกับโรงเรียน ร่วมเป็นกรรมการโรงเรียนร่วมกิจกรรมพิเศษ เป็นอาสาสมัครช่วยทำอาหารกลางวันในโรงเรียน และช่วยดูแลการรับประทานอาหารกลางวันของนักเรียน ผู้ปกครองมีความเห็นว่าเด็กที่เข้าเรียนในโครงการเรียนร่วมแล้วทำให้ช่วยเหลือตัวเองได้ มีความมั่นใจในตัวเอง กล้าแสดงออก มีวินัยดีขึ้น

มีความสนุกสนานร่าเริง มีสัมพันธภาพกับบุคคลในครอบครัวดีขึ้น และเล่นกับเพื่อน ๆ ที่เป็นนักเรียนปกติได้ เด็กสามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ เด็กฉลาดขึ้น ผู้ปกครองคิดว่าเหล่านี้ คือประโยชน์ของการส่งเด็กเข้าเรียนในโครงการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงต้องการให้โครงการนี้ดำเนินต่อไป และควรจะประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นและส่งเสริมให้มีครูการศึกษาพิเศษเพิ่มขึ้นให้มากกว่านี้ เพราะปัจจุบันโรงเรียนยังขาดครูการศึกษาพิเศษอีกมาก

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อเป็นสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่จะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากการที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนปกติสูงกว่าของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกันนั้น ขอเสนอแนะว่าครูผู้สอนน่าจะได้มีการทบทวนวิธีสอน และเพิ่มเวลาในการสอนเสริมให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้มากยิ่งขึ้น และประสานงานกับผู้ปกครองให้เด็กได้เรียนพิเศษในวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้น เพราะวิชาภาษาไทยเป็นพื้นฐานสำหรับเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย
2. ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับเด็กปกติ ควรตรวจเช็คเครื่องช่วยฟังเด็กบ่อย ๆ และทำเป็นประจำ เพื่อจะดูว่าเครื่องยังใช้ได้ที่อยู่หรือไม่ เพราะถ้าเครื่องช่วยฟังไม่อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีแล้ว ก็จะมีผลคือการเรียนของนักเรียนด้วย
3. ในการจัดการศึกษาพิเศษรูปแบบเรียนร่วมนั้น จะต้องให้เด็กได้มีโอกาสร่วมกับคนปกติ ทั้งในโรงเรียน นอกโรงเรียน และร่วมกิจกรรมของชุมชนเหมือนกับคนปกติทั่วไป
4. ครูควรคำนึงว่า ในการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้น พัฒนาการทางด้านร่างกาย สังคม และอารมณ์ มีความสำคัญเช่นเดียวกับพัฒนาการทางด้านสติปัญญาดังนั้นจึงควรให้เด็กมีพัฒนาการทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะนิสัยไปพร้อม ๆ กัน
5. การดำเนินการจัดการเรียนร่วม จะต้องร่วมมือประสานสัมพันธ์ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนชุมชนและบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านทุกสาขา
6. เนื่องจากเทคโนโลยี และสารสนเทศทางการศึกษาพิเศษ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ จึงสมควรให้มีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาพิเศษทั้งด้านองค์ความรู้และนวัตกรรมให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคข้อมูลข่าวสาร

7. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในฐานะเป็นเจ้าของโครงการเรียนร่วม มีหน้าที่กำหนดนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ ควรกำหนดโครงการนี้เป็นนโยบายหลักที่สำคัญ เพื่อจะได้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 ที่ให้เยาวชนไทยทุกคนที่มีอายุย่างเข้าปีที่ 8 ถึงปีที่ 15 ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกันทุกคน

8. ควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 มาตรา 8 ที่ให้ยกเว้นเด็กพิการไม่ต้องเรียนหนังสือก็ได้ ถ้าผู้ปกครองร้องขอ เพราะเป็นช่องทางปิดกั้นโอกาสทางการศึกษาของเด็กพิการ เหตุผลก็เพราะความพิการไม่ว่าจะอยู่ในระดับใดก็สามารถพัฒนาได้ตามศักยภาพของแต่ละคน

9. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรเร่งรัดให้มีการจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบการเรียนร่วม ในระดับก่อนประถมศึกษาให้กว้างขวางและจริงจัง เพราะเด็กเด็กที่มีความบกพร่องถ้าได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพตั้งแต่อายุยังน้อยก็จะทำให้คืนสู่สภาพปกติหรือใกล้เคียงกับสภาพปกติได้เร็วขึ้น

10. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรส่งเสริมให้มีงานวิจัยค้นคว้าค้นคว้าทางการศึกษาพิเศษ โดยการกำหนดทุนอุดหนุนการวิจัยทางการศึกษาพิเศษขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบลักษณะนิสัยของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาที่เรียนร่วมกับนักเรียนปกติในชั้นเดียวกันในด้านอื่นๆ

2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา จากการจัดชั้นเรียนร่วมแบบไม่กำหนดประเภทความบกพร่องกับแบบกำหนดประเภทความบกพร่อง

3. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาจากการจัดชั้นเรียนร่วม และการจัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา คงทอง. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการพูด และมโนภาพแห่งตน
ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่ง
เรียนในชั้นเรียนเฉพาะกับชั้นเรียนร่วม. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร, สำนักงาน. รายงานการวิจัยการทดลองการเรียน
ร่วมสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 2529.
- กิริติ ศรีวิเชียร. “การประเมินโครงการ,” ใน เอกสารอบรมวิจัยเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 5
เรื่องการประเมินโครงการเพื่อพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทาง
การศึกษากรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2525. อัดสำเนา.
- โกวิท ประวาลพฤกษ์. “การประเมินโครงการ,” ใน เอกสารอบรมวิจัยเชิงปฏิบัติการ
ครั้งที่ 5 เรื่องการประเมินโครงการเพื่อพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : กองวิจัย
ทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2525. อัดสำเนา.
- ขนิษฐา เทวินทรภักดี. เอกสารการสอนชุดวิชา การดูแลบุคคลพิการ หน่วยที่ 13.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2534.
- ขนิษฐา วิทยานุมาศ และรัฐภา สรรพศรี. “แนวจำลองเดาน์ที่แนนซ์ของสเด็ก,” ใน
รวมบทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สภาพการดำเนินงานการศึกษา
พิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ, 2532.
- _____ . การประเมินการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สามเสนเจริญพานิช, 2528.
- _____ . รายงานการนิเทศติดตามผลโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก
พิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ. กรุงเทพฯ : 2534.
- _____ . โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
ปีงบประมาณ 2538. กรุงเทพฯ : ม.ป.ป. เอกสารอัดสำเนา.
- ฐาณิยา บุญยเกียรติ. การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2528. อัดสำเนา.

- ทพวงมหาวิทยาลัย, ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. คู่มือการจัดการเรียนร่วม. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย, 2529.
- ทองคำ ผดุงสุข. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ. กรุงเทพฯ : 2531. อัดสำเนา.
- นันทิยา ชัยนิคม. รายงานผลการศึกษาวิเคราะห์เพื่อประเมินโครงการโรงเรียนตัวอย่างจัดการเรียนร่วม. อุดรธานี : ม.ป.ป. อัดสำเนา.
- นิตยา นิลคูหา. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร่วมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- นิตยา ปรีชาหาญ. การจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- ประชุม รอดประเสริฐ. การบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2529.
- ผดุง อารยะวิญญู. การเรียนร่วม. ภาควิชาการศึกษาพิเศษและการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- _____ . การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงธนพัฒนา, 2533.
- ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. รายงานการประชุมสัมมนาวิชาการเรื่องการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : 2526. อัดสำเนา.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. "การประเมินโครงการ," ใน รวมบทความทางการประเมินโครงการ. หน้า 73 - 81. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- รัตนะ บัวสนธ์. การประเมินโครงการ แนวคิดและวิธีปฏิบัติ. ม.ป.ป. อัดสำเนา.
- วาริ ธีระจิตร. เอกสารประกอบการสอนวิชา การศึกษาสำหรับเด็กพิการ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.
- ศรียา นิยมธรรม. การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เลิฟแอนด์เลิฟเพรส จำกัด, 2534.
- ศรียา นิยมธรรม. ความบกพร่องทางการได้ยิน ผลกระทบทางจิตวิทยา การศึกษา และสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไร่ไทยเพรส, 2538.
- ศรียา ประภัสสร นิยมธรรม. พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจเทรดดิ้ง, 2519.

- ศึกษาศึกษา, กระทรวง. เอกสารประกอบการสัมมนาในระดับชาติ เรื่อง การจัดการศึกษาพิเศษ
 ในอนาคต ณ โรงแรมเอเชีย, กรุงเทพฯ : 2536. อัดสำเนา.
- สงบ ลักษณะ. “การประเมินการปฏิบัติตามโครงการ,” การวัดผลการศึกษา, กรุงเทพฯ
 2524.
- สมาน ก่อแก้วทองดี. “แนวทางการประเมินโครงการ,” พัฒนาชุมชน, กรุงเทพฯ : 2526.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. “ความรู้พื้นฐานสำหรับการประเมินโครงการทางการศึกษา,” ใน
รวมบทความทางการประเมินโครงการ, กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2528.
- สุนิตย์ สุทธิสารรองกิจ. เอกสารการสอนชุดวิชา การดูแลบุคคลพิการ, นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2531.
- สุพัฒน์ สุกมลสันต์ และคนอื่น ๆ. แนวคิดและแบบจำลองประเมินโครงการ, กรุงเทพฯ :
 ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- สุรวัช ศรีวัช และคนอื่น ๆ. “การบริหารงานวิชาการ,” ใน เอกสารการสอนชุดฝึกอบรม
 ผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 1 - 7, นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.
- เสนีย์ พิทักษ์อรณพ. “การประเมินโครงการ,” ใน เอกสารการอบรมวิจัยเชิงปฏิบัติการ
 ครั้งที่ 5 เรื่อง การประเมินโครงการเพื่อพัฒนาหลักสูตร, กรุงเทพฯ : กองวิจัย
 ทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาศึกษา, 2525. อัดสำเนา
- เสมอ จันท์พุ่ม. “หลักและวิธีจัดทำโครงการ,” พัฒนาหลักสูตร, กรุงเทพฯ : 2526.
- อนันต์ เกตุวงศ์. หลักและเทคนิคการวางแผน, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์, 2526.
- อุทัย หิรัญโต. การบริหารประยุกต์, กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2532.
- อุทุมพร ทองอุไทย. “การประเมินโครงการการฝึกอบรม,” ใน เอกสารการอบรมวิจัย
 เชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 5 เรื่อง การประเมินโครงการเพื่อพัฒนาหลักสูตร,
 กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาศึกษา,
 2525. อัดสำเนา.
- อวยชัย จันทปัญญาศิลป์. การเขียนแผนและโครงการ, อุบลราชธานี : ศูนย์การศึกษา
 นอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2528. อัดสำเนา.
- Blankenship, C. and M.S. Lilly. Mainstreaming Students with Learning and Behavior
 Problems. New York : Holt Rinehart and Winston, 1981.

- Deno, E. "Special Education as Developmental Capital," Exceptional Children. Boston : Houghton Mifflin, 1970.
- Elser, R. "The Social Position of Hearing Handicapped Children in The Regular Grades," Exceptional Children. 1959.
- Gearheart, Bill R. and Mel W. Weishahn. The Handicapped Student in the Regular Classroom. London : The C.V. Mosby, 1980.
- Gregory, S. The Deaf Child and His Family. N.Y. : John Wiley, 1976.
- Kauffman, James M. and Daniel P. Hallahan. Handbook of Special Education. Englewood Cliffs, New Jersey : 1981.
- Mc Demott, R. When School Goes Home : Some Problems in the Organization of Homework. Teachers College Record, 1984.
- MiKleburst, Helmer R. The Psychology of Deafness. New York : Grune and Stratron, 1971.
- Reynolds, Maynard C. and Birch Jack. Teaching Exceptional Children in All America's Schools. Reston Virginia, The Council For Exceptional Children, 1977.
- Schindele, R. Statement on Integrated Education of Handicapped Children Given at Kenya Institute for Education, Nairobi, March 23, 1981. Nairobi, Kenya : Department of Special Education, 1981.
- Stufflebeam, Daniel L. and others. Educational Evaluation and Decision Making. Itasca : P.E. Peacock, 1983.
- Suran, Bernade G. and Joseph V. Rizzo. Special Children : An Interactive Approach. Glenview, Illinois, Scott, Foresman and Co., 1983.
- Telford, O.W. and M. Sawrey. The Exceptional Individual. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1972.
- Tufts, Devon C. "A Study of Attitudes Toward Mainstreaming Severely Language Handicapped Children," Dectoral Dissertation Pepperdine University. Dissertation Abstract International 45 : 20 ; April, 1985.

Van Den Horst. "A Defective Hearing Social Achievement and School Choice."

The Teacher of the Deaf. 69 : 398-414 ; 1971.

ภาคผนวก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์
4. ดร.สุวัฒน์ เงินฉ่ำ
5. ดร.มลิวลัย ธรรมแสง
6. ดร.พัชรีวัลย์ เกตุแก่นจันทร์
7. ดร.วันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์
8. ดร.สุจินดา ผ่องอักษร
9. ดร.พลวิทย์ เกิดมี
10. ดร.บัญญัติ แสนทวี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อประเมินการดำเนินงานและประสิทธิภาพของโครงการ

2. คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด แต่ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะเป็นสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการพัฒนาโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. แบบสอบถามนี้มี 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

ฉบับที่ 2 สำหรับผู้ปกครองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับเด็กปกติ

ฉบับที่ 1

สำหรับผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียน และ
ครูผู้สอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () ที่ตรงกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
 - () หญิง
 - () ชาย
2. ตำแหน่งปัจจุบัน
 - () ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
 - () ศึกษาพิเศษ
 - () ผู้บริหารโรงเรียน
 - () ครูผู้สอน
3. ประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษาพิเศษ
 - () น้อยกว่า 1 ปี
 - () 1 - 3 ปี
 - () 4 - 5 ปี
 - () มากกว่า 6 ปี
4. การเพิ่มพูนความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ
 - () ไม่เคย
 - () เคย โดยวิธีการ (ตอบได้มากกว่า 4 คำตอบ)
 - () ศึกษาในสถาบันการศึกษา
 - () เข้ารับการอบรม
 - () เข้าร่วมประชุมสัมมนา
 - () ศึกษาจากเอกสารและสื่ออื่น ๆ
 - () เข้าฟังการบรรยายจากผู้เชี่ยวชาญ
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ
เรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

จุดมุ่งหมายของโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก
พิการเรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1. เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัด
การเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาตอบคำถามตามความเป็นจริงโดยการเขียนเครื่องหมาย /
ลงในช่องทางขวามือ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ประสิทธิภาพของกระบวนการ บริหาร					
1	จุดมุ่งหมายของโครงการมี ความชัดเจน
2	จุดมุ่งหมายของโครงการ สอดคล้องกับความต้องการ ของสังคมปัจจุบัน
3	จุดมุ่งหมายขอโครงการ สามารถนำไปปฏิบัติได้
4	โครงการสอดคล้องกับนโยบาย และแผนงานของหน่วยงาน
5	การแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานโครงการมี ความเหมาะสม

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6	การประชุมเพื่อระดมความคิด ในการกำหนดขั้นตอนของงาน มีความชัดเจน
7	การกำหนดหน้าที่ความ รับผิดชอบของบุคลากรใน โครงการมีความเหมาะสม
8	การกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน มีความถูกต้องและเหมาะสม กับระยะเวลาดำเนินการ
9	การทำเอกสารคู่มือปฏิบัติงาน สำหรับผู้บริหาร และ ผู้ปฏิบัติงานมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสะดวกต่อการ ปฏิบัติการจัดโครงสร้างการ บริหารโครงการ
10	การกำหนดแผนภูมิการบริหาร โครงการในแผนปฏิบัติงานของ จังหวัดมีความชัดเจน
11	การกำหนดขอบข่ายและหน้าที่ ในหน่วยงานแต่ละระดับดี และ ครอบคลุม
12	การกำหนดบุคลากร ผู้รับผิดชอบใน สปจ., สปอ. และโรงเรียนมีความเหมาะสม

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13	การจัดบุคลากรประจำโครงการ หน่วยงานมีคำสั่งแต่งตั้งบุคลากร อย่างชัดเจน
14	ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมมีความรู้ ความเข้าใจในธรรมชาติของเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ
15	ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมมีเจตคติ ที่ดีต่อการจัดการศึกษาพิเศษ
16	จำนวนครูการศึกษาพิเศษมี พอเพียงกับการจัดการเรียน การสอนให้แก่เด็กที่มีความต้องการ พิเศษ
17	ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการ พิเศษเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในด้านการศึกษาพิเศษ
18	ครูและบุคลากรผู้ร่วมดำเนิน โครงการได้รับความรู้และแนว ปฏิบัติที่เหมาะสม
19	โรงเรียนคัดเลือกครูผู้สอนตรงตาม สาขาที่จบการศึกษา
20	การคัดเลือกครูผู้สอนตรงตาม ความถนัด
21	การคัดเลือกครูผู้สอนตรงตาม ความสนใจ
22	บุคลากรทางการศึกษาพิเศษมี โอกาสได้เข้าประชุมสัมมนา เพื่อ เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาโครงการ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>การอำนวยการสั่งการ</u>					
23	หน่วยงานมีการสั่งการตามสายงาน บังคับบัญชาเป็นขั้นตอนอย่าง ละเอียดสะดวกต่อการปฏิบัติ
24	ปฏิทินการปฏิบัติงานสอดคล้องกับ การดำเนินงานประจำปีและระยะ เวลา
25	ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็น ลายลักษณ์อักษรในการดำเนินการ ตามสภาพปัญหาและความต้องการ
	<u>การประสานงาน</u>					
26	หน่วยงานมีการประชุมชี้แจง นโยบายเกี่ยวกับสาระสำคัญของ การดำเนินโครงการเรียนร่วม ระหว่าง สปช., สปจ., สปอ./ก. และโรงเรียน
27	ฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการ ติดต่อประสานงานอย่างสะดวก และรวดเร็ว
28	บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการแต่ละ ระดับมีความร่วมมือด้วยดี
29	บุคลากรจากหน่วยงานอื่น เช่น นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์เฉพาะทาง นักจิตวิทยา นักแก้ไขการพูด ฯลฯ ให้ ความร่วมมือในการดำเนินงาน ด้วยดี

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>การติดตามประเมินผล</u>					
30	หน่วยงานจัดผู้มีหน้าที่ติดตามประเมินผล ณ พื้นที่ปฏิบัติการอย่างชัดเจน
31	หน่วยงานมีข้อมูลผลการติดตามครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน
32	ข้อมูลมีคุณภาพแสดงความสำเร็จรวมทั้งปัญหาและอุปสรรค
33	หน่วยงานมีการนำผลการติดตามประเมินผลมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน
	<u>การงบประมาณ</u>					
34	จำนวนงบประมาณที่ได้รับมีความเหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ
35	หน่วยงานจัดทำงบประมาณล่วงหน้าเพื่อสะดวกต่อการวางแผน
36	ผู้รับผิดชอบโครงการใช้จ่ายงบประมาณสะดวกและคล่องตัว
37	ผู้รับผิดชอบโครงการได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณประจำภาคและประจำปี
	ความเหมาะสม

ตอนที่ 3 การปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ
เรียนร่วมกับเด็กปกติ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาตอบคำถามตามความเป็นจริงโดยเขียนเครื่องหมาย /
ลงในช่องทางขวามือ

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>กระบวนการคัดแยก</u>					
1	หน่วยงานสำรวจเด็กที่มีความต้องการพิเศษในเขตบริการของโรงเรียน
2	ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบในการคัดแยก
3	คณะกรรมการมีการประชุมเพื่อวางแผนการคัดแยกเด็กร่วมกัน
4	หน่วยงานจัดประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือและการวินิจฉัยคัดแยกเด็ก
5	บุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้เครื่องมือในการวินิจฉัยคัดแยกเด็ก
6	การคัดแยกเด็กถูกต้องตามหลักวิชา และเป็นไปตามเกณฑ์ของสพช.
7	หน่วยงานมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและชัดเจนในเรื่องการรับสมัครเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8	การจัดโปรแกรมเสริมและหรือกิจกรรมพิเศษ โรงเรียนจัดประชุมให้ความรู้แก่ครูการศึกษาพิเศษเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
9	ครูผู้สอนมีการสำรวจความพร้อมของเด็กก่อนการสำรวจความพร้อมของเด็กก่อนการจัดโปรแกรมการสอน
10	ครูผู้สอนปรับแผนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของเด็กแต่ละคน
11	โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหรือกิจกรรมพิเศษให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ
12	โรงเรียนจัดทำแฟ้มข้อมูลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ประวัติส่วนตัว พัฒนาการด้านต่าง ๆ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น
13	หน่วยงานมีการจัดกิจกรรมนันทนาการให้กับครูการศึกษาพิเศษ
14	โรงเรียนมีการจัดให้ครูการศึกษาพิเศษได้ไปทัศนศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายใน เกี่ยวกับการเรียนร่วม
16	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ โครงการมีการนิเทศติดตามผล โครงการ
17	มีการประสานงานระหว่าง โรงเรียนกับผู้ปกครองเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ
18	โรงเรียนกับชุมชนมีความร่วมมือ กันในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนสำหรับเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ
19	หน่วยงานเชิงุณักวิชาชีพเฉพาะ มาช่วยฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ
20	บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ
21	คณะทำงานดำเนินการตรวจสอบ ข้อมูลเด็กและคัดเลือกเข้า โครงการเรียนร่วม
22	คณะทำงานดำเนินการคัดเลือก โรงเรียนและครูที่จะจัดการศึกษา พิเศษแก่เด็กที่มีความต้องการ พิเศษ

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
23	โรงเรียนได้ประชุมชี้แจงคณะครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในการ ปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการ พิเศษในการเรียนร่วม
24	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผล โครงการประจำภาคและประจำปี การศึกษา
25	ผู้รับผิดชอบโครงการเขียน รายงาน
26	หน่วยงานจัดให้มีการประชุม ชี้แจงเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ
27	โรงเรียนนำผลจากกาวัดและ ประเมินมาปรับปรุงการจัด การเรียนการสอนของเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ
28	โรงเรียนแจ้งผลการเรียนและ พัฒนาการด้านต่าง ๆ ให้เด็ก และผู้ปกครองทราบเป็น ลายลักษณ์อักษร
29	โรงเรียนมีการใช้สื่อที่เหมาะสม กับสภาพของเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ
30	ศึกษานิเทศก์รายงานผลการ นิเทศให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ตามลำดับ

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31	โรงเรียนจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้พอเพียงกับความต้องการที่จะใช้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
32	หน่วยงานกำหนดระยะเวลาและเป้าหมายของการนิเทศไว้อย่างชัดเจน
33	โรงเรียนจัดบริเวณให้พร้อมก่อนจัดการเรียนการสอน
34	โรงเรียนมีห้องเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
35	โรงเรียนมีห้องเสริมวิชาการ (Resource Room) สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
36	โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
37	โรงเรียนจัดทำหลักฐานเอกสารแสดงการจัดโปรแกรมเสริมหรือกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
38	ครูผู้สอนมีการบันทึกพฤติกรรมเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น พฤติกรรมในห้องเรียน และพฤติกรรมนอกห้องเรียน
39	ครูผู้สอนมีการปรับพฤติกรรมและจัดบันทึกความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (Progressive Chart)

ฉบับที่ 2
แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง
การประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ

แบบสัมภาษณ์นี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาพรวมของความร่วมมือระหว่างบ้าน
กับโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าจะมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของโครงการ
ขอให้ผู้สัมภาษณ์ใช้เทคนิคในการสนทนาสอบถาม ตามหัวข้อต่อไปนี้
แล้วจดบันทึกลงในช่องว่างของแต่ละข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ปกครอง

ชื่อ.....นามสกุล.....
 จำนวนบุตร.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
 เด็กที่อยู่ในความปกครองของท่านมีความต้องการพิเศษ (พิการ) ประเภท

1. บกพร่องทางการได้ยิน
2. บกพร่องทางการเห็น
3. บกพร่องทางสติปัญญา
4. บกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว
5. บกพร่องทางการเรียนรู้เฉพาะอย่าง
6. บกพร่องทางพฤติกรรม

กำลังเรียนชั้น.....โรงเรียน.....สปอ./ก.....
 สปจ.เป็นบุตรในลำดับที่.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง โปรดสัมภาษณ์ผู้ปกครองและบันทึกตามความเป็นจริง

1. ท่านทราบเรื่องการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (พิการ) เข้าเรียนร่วมจากแหล่งใดบ้าง

2. ท่านได้เข้าประชุมเรื่องการเลี้ยงดูเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อวางแผนร่วมกับ
 โรงเรียนบ้างหรือไม่

3. ท่านได้รับการบริการจากโรงเรียนในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่
- 3.1 คู่มือการเรียนร่วมสำหรับผู้ปกครอง
 - 3.2 ผู้ชำนาญเฉพาะทาง
 - 3.3 การร่วมกิจกรรมพิเศษ
 - 3.4 อื่น ๆ
4. ท่านได้ร่วมมือกับโรงเรียนในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- เงินสนับสนุน
 - อาสาสมัคร
 - รวมเป็นกรรมการ
 - ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน
5. ท่านสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงของเด็กหลังจากได้เข้าเรียนร่วมแล้วอย่างไรบ้าง
-
-
-
-
6. ท่านช่วยเหลือเด็กของท่านในด้านการศึกษาอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ชักถามการบ้าน
 - เตือนให้ทบทวนบทเรียน
 - จัดที่ให้ดูหนังสือ
 - หาหนังสือประกอบการเรียนหรือนิทานให้อ่าน
 - ชื่นชมผลงานและให้แรงเสริมทางบวกทุกครั้ง
 - ให้ความเป็นกันเองกับเด็ก
7. ท่านเคยนำเด็กของท่านเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมกับท่านเสมอหรือไม่ ถ้าเคยมีกิจกรรมอะไรบ้าง
-
-
-
-

8. ท่านเห็นคุณประโยชน์ของโครงการเรียนรู้นี้อย่างไร (ประโยชน์ต่อเด็ก ต่อครอบครัว และต่อสังคม)

.....
.....
.....
.....

9. ท่านคิดว่าเด็กของท่านได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการเข้าร่วมในโครงการนี้

.....
.....
.....
.....

10. ท่านคิดว่าการดำเนินงานของโครงการนี้ ควรปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง

.....
.....
.....
.....

ลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ 11 ประการ (ตามเอกสาร ป.02)

1. มีเหตุผล
2. มีความรับผิดชอบ
3. มีความเอื้อเฟื้อเสียสละ
4. มีความซื่อสัตย์
5. มีสุขนิสัยส่วนตัวดี
6. มีความจงรักภักดี
7. ปรับตัวเข้ากับสังคม
8. พัฒนาตนเองอยู่เสมอ
9. รักการทำงาน
10. มีวินัยในตนเอง
11. ทำประโยชน์แก่ส่วนรวม

ที่ ศธ 1404/247

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300
30 เมษายน 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้อนุญาตให้ นางนิลบล
ทูลานุกาภ นักวิชาการศึกษา ระดับ 7 กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ ซึ่งกำลังศึกษาระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร วิชาเอกการศึกษาพิเศษเก็บข้อมูลเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การ
ประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ของ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยขอความร่วมมือ ผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาในเทศก์จังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับเด็กปกติ ของสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดนี้ เป็นผู้ตอบแบบสอบถามที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลดังกล่าวด้วย

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) สุวัฒน์ เงินน้ำ
(นายสุวัฒน์ เงินน้ำ)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กองวิชาการ
โทร.2805559-63
โทรสาร 2810588

กองวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

28 มีนาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์พิจารณาเครื่องมือการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นางนิลบล ทูรานุกภาพ นักวิชาการศึกษา ระดับ 7 กองวิชาการ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำลังศึกษาปริญญาโท วิชาเอกการศึกษา
พิเศษ สาขาการสอนผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ได้ทำการศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการ
จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ” (An Evaluation of the Mainstreaming Project Under the Office
of the National Primary Education Commission) ทั้งนี้อยู่ในความดูแลของ

1. รศ.ศรียา นิยมธรรม ประธาน
2. ดร.สงบ ลักษณะ กรรมการ

อนึ่ง ข้าพเจ้าใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านช่วยพิจารณาเครื่องมือวิจัยสำหรับ
ประเมินโครงการดังกล่าวข้างต้น ในด้านความสอดคล้องของเนื้อหาสาระ ภาษา และ
ความเป็นปรนัยของรายการคำถาม และขอท่านได้โปรดเขียนข้อเสนอแนะสำหรับสิ่งที่ควร
ปรับปรุงแก้ไขด้วย ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นิลบล ทูรานุกภาพ
(นางนิลบล ทูรานุกภาพ)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางนิลบล ทูรานุกภาพ
วัน เดือน ปีเกิด	1 เมษายน 2483
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	340 เทศบาลนิมิตเหนือ ซอย 16 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา ระดับ 7 สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	
2502	มัธยมศึกษาปีที่ 8 โรงเรียนสตรีวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
2506	การศึกษามัธยมศึกษา (ก.ศ.บ.) วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน
2526	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ศษ.บ.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2540	การศึกษามหาบัณฑิต(กศ.ม) สาขา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ
เรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

บทคัดย่อ
ของ
นิลบล ทูรานุกภาพ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
พฤษภาคม 2540

การศึกษาครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับการดำเนินโครงการในด้านกระบวนการบริหาร วิธีการคัดแยกเด็ก การจัดโปรแกรมเสริม หรือกิจกรรมพิเศษให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ และประเมินประสิทธิผลของโครงการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 30 คน ศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 30 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 50 คน ครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วม 50 คน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในโครงการเรียนร่วม 20 คน และผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม 20 คน รวม 200 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบคัดลอกรายการ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยใช้ค่าสถิติทดสอบที (t - test) และเปรียบเทียบความคิดเห็น โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

ผลการศึกษาพบว่า การประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในด้านกระบวนการบริหารโครงการพบว่า การจัดโครงสร้างการบริหาร การจัดบุคลากรประจำโครงการ การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การติดตามประเมินผลและการสนับสนุนด้านงบประมาณ ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นด้านกรวางแผนโครงการอยู่ในระดับมาก สำหรับการประเมินด้านกรปฏิบัติงานตามโครงการ ในเรื่องกระบวนการคัดแยกเด็ก การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการสำรวจเด็กในเขตบริการของโรงเรียนมากเป็นอันดับหนึ่ง และการจัดประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือคัดแยกวินิจัยเด็กเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนการประเมินด้านการจัดโปรแกรมเสริม หรือกิจกรรมพิเศษให้แก่เด็กเรียนร่วมนั้น การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านความคิดเห็นของผู้ปกครองเห็นว่า โครงการเรียนร่วมมีประโยชน์มากทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีโอกาสได้เรียนหนังสือและอยู่ร่วมกับสังคมของคนปกติ มีพัฒนาการดีขึ้นทั้งด้าน อารมณ์ สังคมและสติปัญญาได้อยู่กับพ่อแม่ มีความอบอุ่น และต้องการให้ประชาสัมพันธ์โครงการเรียนร่วมให้มากกว่านี้ ส่วนผลการประเมินประสิทธิผลของโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ มีความแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และลักษณะนิสัยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และนักเรียนปกติที่เรียนร่วมในชั้นเดียวกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมที่มีต่อโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่แตกต่างกัน

**AN EVALUATION OF THE MAINSTREAMING PROJECT
UNDER THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION**

**AN ABSTRACT
BY
NILABOL TOORANUPARP**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master of
Education degree in Special Education
at Srinakharinwirot University**

May 1997

Abstract

The purpose of this study was to evaluate the mainstreaming project under the Office of the National Primary Education Commission about the process and the outcome of the project, the placement and the appropriated programs for the children with special education needs.

The sample for this study consisted of thirty provincial primary education directors, thirty provincial primary education supervisors, fifty school administrators, fifty teachers, twenty parents and twenty hearing-impaired children, selected through the simple random sampling technique. The instruments implemented to collect the data were a rating scale questionnaire, interviewing and copied data in Character Development record. The collected data were analyzed using percentage, arithmetic means, standard deviation, t-test and one-way analysis of variance.

The results of the study were as follows : the achievement of learning Thai Language and arithmetic of the hearing impaired and normal children in the mainstreaming project was different at the statistical significance level of .01 and some characteristics of the hearing-impaired and normal children that were in the same class was different at the statistical significance level of .01. According to the consideration of the samples in aspect of organizing, staffing, directing, cooperating, reporting and budgeting were found in the moderate level but the consideration of planing was found in the high level. In the aspect of project activities it was found that the screening of the children with the special education needs was done in the moderate level and the appropriated activities were selected in the moderate level too. In the opinion of parents the study found that this project made the children with the special education needs have an equal opportunity to study and live in normal social life that made them have emotional social and mental development and the mainstreaming project should be more implemented.

The Provincial Primary Education Directors, the Provincial Primary Education Supervisors, the School Administrator and the Teachers viewed the project with no difference.